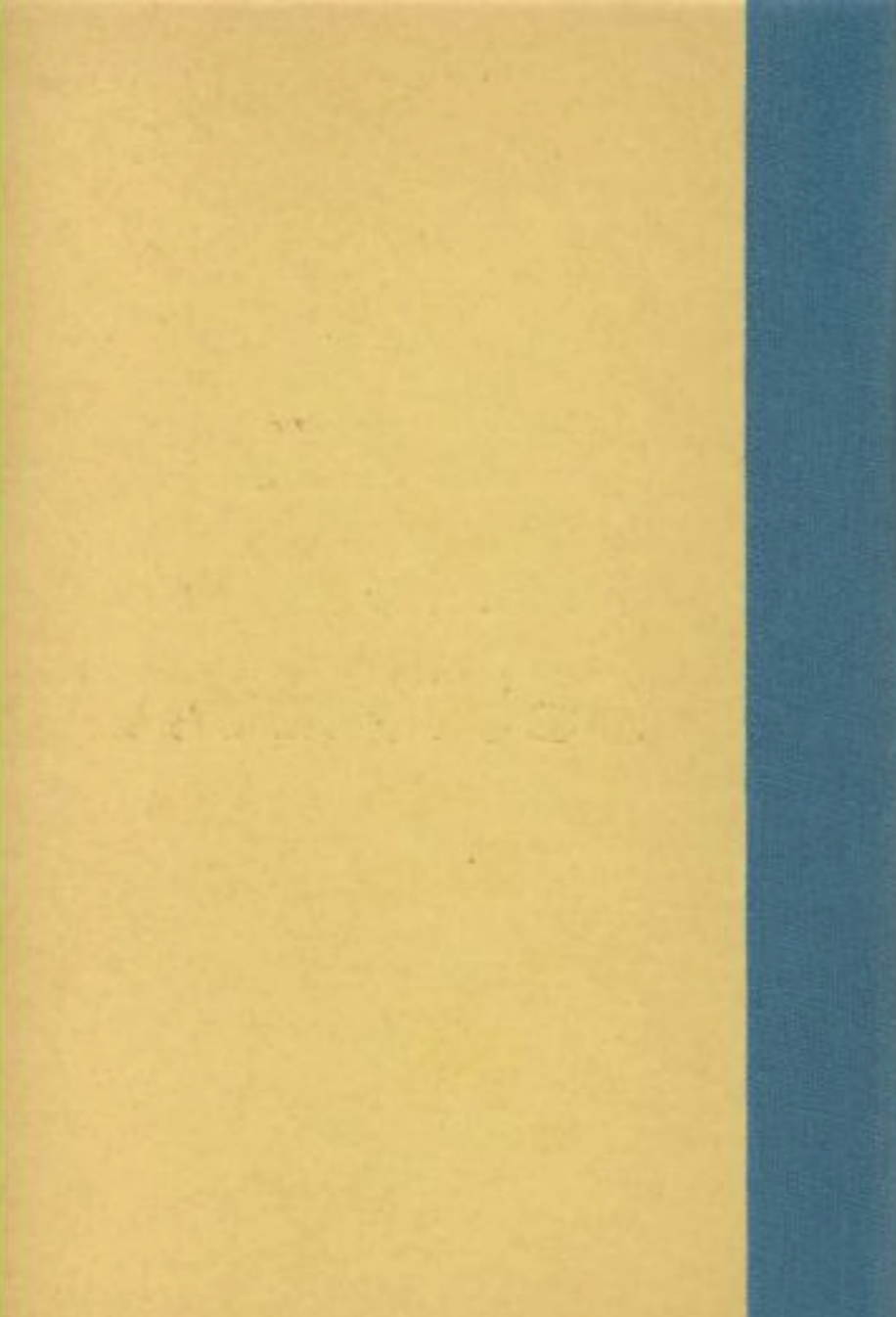

J. R. HANNULA

SISÄISEN
OPETTAJAN
SEURASSA

SISÄISEN OPETTAJAN
SEURASSA

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1955 painoksesta.
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäää alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, *Kristosofian Polulla II*, s. 304.)

Lahdessa helmikuussa 2016
Jaakko Kesävuori

SISÄISEN OPETTAJAN SEURASSA

Kirjoitti
J. R. HANNULA

Kolmas painos
(1:n painos 1916
2:n painos 1936)

Uuden käskyn minä
annan teille, että rakas-
tatte toisianne niin, kuin
minä olen rakastanut
teitä; jotta tekin niin
rakastaisitte toisianne.

Joh. 13: 34.

Tampereella 1955
P. E:n Kannatusliitto

Alkusana.

Saatuamme Jumal-Viisaudelta (teosofialta) uuden valon elämäämme, sellaisen elämänymmärryksen, joka ei kompastu vaan kestää ainakin inhimillisen ajattelun, oikeudentunnon ja omantunnon tuomioistuimen edessä, silloin on seuraava tehtävämme kääntyä ikäänkuin ympäri, tarkastelemaan teosofisessa valossa niitä kirjoituksia ja opinkappaleita, joihin pienestä pitäen olemme uskonto-opetuksissamme kasvatetut. Ainoastaan tällä tavalla pääsemme varmalle jalustalle, jossa voimme seistä kaikkien niiden tuulien puhaltaessa, jotka aina uhkaavat meitä vanhan opetuksen taholta. Niinpä tässä kirjassa esitetään tuollaisia takaisinkatsahduksia muutamiin tärkeisiin uskonnollisiin opetuksiimme.

Molemmissa uusissa painoksissa olen esitystä jonkin verran viimeistellyt.

J. R. H.

SISÄLLYS

	Sivu
Alkusana	5
Valittu kansa	7
Laupias samarialainen	13
Rikas mies ja Lasarus	30
Lasaruksen kuolleista herättäminen	46
Kuninkaan tultua	64

VALITTU KANSA.

Elämme uskonpuhdistuksen aikoja. Erikoista on se, että nyt ei enää riitä muodollinen puhdistus. Puhdistuksen täytyy läpäistä uskonnon koko olemus. Uskonnon täytyy olla selvillä ja tietää mitä elämä on, mitä se tarkoittaa ja mihin se pyrkii. Uskonnon on itse osattava kulkea elämän tarkoittamaan ja viitoittamaan suuntaan. Sentähden uskonnon johdossa täytyy olla Viisaus.

Ellei näin ole, silloin uskonto ei kykene ratkaisemaan edessä olevia pulmia. Ja pulmien ratkaisuun uskonnon kuitenkin on kyettävä. Kaikkien pulmien ja vaikeuksien keskellä uskonnon on osattava ilmentää Jumalan valtakuntaa ihmisten keskuudessa.

Valmistavia tehtäviä tällöin on, että vapaudumme uskonnollisista harhapäätelmistä. Ei vapautua umpimähkään, heittäytymällä uskonnottomiksi. Päinvastoin uskonto on otettava entistä vakavammin, syvällisemmin, rehellisemmin. On osattava nähdä totuus, puhdas alkuperäinen totuus, ja on osattava kulkea siitä eteenpäin. On osattava astua elämään sisälle, sisälle elä-

vään totuuteen, Jumalaan. On osattava elää, s.o. tuntea, ajatella ja toimia Jumalassa.

Aluksi siis käsitteiden puhdistus.

Nykyisissä uskonnoissa on opetettu, että syntiinlankeemuksessa ihmiskunta joutui pois Jumalan tahdon toteutumisen piiristä. Meistä tuli pakanoina, ulkopuolella olevia, jotka eivät tunne Jumalaa. Vain yksi kansa, Juuda eli Israel, oli siten valittu ja armoitettu, että Jumala profeettainsa kautta piti sitä erikoisessa liitossa kanssaan siinä tarkoituksessa, että Vapahtaja, Jumalan Poika, voisi syntyä tuohon kansaan.

Sitten uskonnot selittävät yksityiskohdittain, miten pelastus Jumalan Pojan avulla tapahtuu. Mutta itse pääasian Jumalan valtakunnan toteutumisen ihmisissä ja ihmisten keskuudessa maan päällä, sen uskonnot yleensä ovat pitäneet mahdottomana. Nykyisten kirkonoppien mukaan Jumalan valtakunta toteutuisi vasta kuoleman tuolla puolen ja maailmanlopun jälkeen. Kirkot eivät välitä Mestarin sanoista: ”Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi maassakin niinkuin taivaissa”.

Pekka Ervast sanoo jossain kirjoissaan, että kirkkojen dogmit yleensä ovat väärin ymmärrettyjä totuuksia. Niinpä nyt teosofis-kristosofisen elämänymmärryksen valossa ymmärrämme, että kaikki kansat, jotka ovat sivistystä luoneet, ovat olleet siten ”valittuja”, että heidän keskuudessaan on elänyt ja vaikuttanut joku profeetta, jumalallisesti viisas olento, joka sille kansalle on ilmoittanut ja näyttänyt kehityksen tien Jumalan luo.

Täten kaikki kansat ja sivistykset ovat alkuaan olleet valittuja, tai että heillä on ollut mahdollisuus tulla valituksi kansaksi. Kuitenkin on sitten toiselta puolen totta, että vain harvat yksilöt kunakin aikana ja kussakin kansassa ovat kuunnelleet ja ottaneet vakavasti profeettainsa neuvoja. Sentähden kansat ja sivistykset, yksi toisensa jälkeen, ovat rappeutuneet ja sortuneet.

Mutta onko sitten olemassa mitään erikoisesti valittua kansaa?

On. Mutta tämän erikoisesti valitun kansan muodostavat ne harvat yksilöt kaikkina aikoina ja kaikkien kansojen keskuudessa, jotka ovat koko olemuksellaan kuunnelleet profeettainsa neuvoja, ovat ottaneet elämän henkisenä kouluna, ovat koko taidollaan ja voimallaan yrittäneet mukautua jumalallisen Lain järjestykseen.

Pakanoita, ulkopuolella olevia, ovat sensijaan kaikki ne ihmiset kaikissa kansoissa ja kaikkina aikoina, jotka ottavat elämänsä vain aineelliselta, aistilliselta, itsekkäältä kannalta. Pakanoita ovat ne yksilöt, jotka vain pyrkivät rikkauteen, kunniaan ja valtaan, ja jotka käyttävät pakkoa ja väkivaltaa ja sortoa suhteessaan toisiin ihmisiin.

Valittu kansa on siis henkinen todellisuus. Sen muodostavat kaikkien aikojen profeetat, Mestarit ja heidän oppilaansa, ne, jotka lähtevät siitä ajatuksesta, että ihminen on henkiolento, joka ei elä vain aineellisesta leivästä, vaan hänen todellinen ravintonsa ihmisenä on hengen yliaistillinen leipä.

Näiden ihmisten sisäisen elämän kautta Jumalan valtakunta lähestyy. Sillä Jumalan valtakunta on ihmisissä sisäisesti.

Mutta näiden ihmisten keskuuteen voi myös silloin tällöin, ajan tullen ja tarpeen vaatiessa, syntyä joku erikoisen kehittynyt ihminen, jumalallisesti viisas olenno, jollaisia uskontojen suuret Mestarit ovat olleet. Jo-kaisessa heissä on vaikuttanut se sama sisäinen Kristus, Jumalan täydellisyysajatus, Jumalan ainoasyntyinen poika, joka Jeesus Kristuksessa ensi kerran saavutti sellaisen täydellisyyden, että se laski kokonaan uuden perustuksen ihmiselämälle, aloitti uuden, paremman koulun, niinkuin Paavali sanoo.

Kukaan ihminen ja kukaan kansa ei näinollen ole määrätty muodostumaan pakanalliseksi, olemaan ja jäämään ulkopuolelle Jumalan valtakunnan. Päinvastoin jokainen ihminen on sisimmässään määrätty ja saanut kutsun pyrkiä sisälle taivasten eli Jumalan valtakuntaan.

Vielä yksi asia. Kun jumala esiintyy kolmena Logos-tajuntana: Pyhänä Henkenä, Poikana ja Isänä, siksi ihmiskunta ja sen johdossa oleva Valkoinen Veljeskuntakin kasvaa kolmessa asteessa. Niinpä Jumala Pyhänä Henkenä vaikutti miljoonia vuosia, kunnes Buddhassa saavutti sellaisen siveellis-järjellisen täyttymyksen, että Buddha hylkäsi tappamisen, kielsi seuraajiltaan aseisiin tarttumisen, sodan. Ei tarvita sotaa, ei uskonsotaa, ei mitään sotaa.

Tämän siveellis-järjellisen saavutuksen jälkeen Jumala astui ihmiskuntaan Jeesus Kristuksessa Poikana, Rakkautena, Äitinä. Jeesus Kristuksessa Elämän kou-

lu jatkui siitä mihin se oli tullut Buddhassa ja muissa vanhoissa profeetoissa. Jeesus Kristuksen jälkeen Elämän Koulun oppilaat tunnetaan siitä, että he tunnustavat kaikki ihmiset veljikseen, että he elävät anteeksiantamisessa, keskinäisessä rakkaudessa; jossa kaikessa he aina ja jatkuvasti pitävät miekkansa käännettynä ristiksi.

Tämä Jumalan työ Pyhänä Henkenä ja Poikana valmisti ihmiskunnassa järjellis-siveellistä maaperää Jumalan tulemiselle Isänä, kaikki takaisin vetävänä Voimana ja Majesteettina. Se on nyt tapahtunut. Jumala Voimana ja Majesteettiutena ruumistui ihmiskuntaan Pekka Ervastissa. Se tapahtui silloin, kun kuolema uhkasi maapalloa. Elämä on taas tullut entisestään voimaperäisemmäksi. Elämän Koulussa rakennetaan nyt pahanvastustamattomuuden kulmakivelle. Eletään luovassa ymmärtämyksessä, Isän tahdon ilmentämisessä ja siinä samalla paha voitetaan. Se voitetaan sisäisesti, ja kun paha ensin voitetaan sisäisesti, silloin on mahdollista, että paha voitetaan myös ulkoisestikin. Sillä nyt on Jumalan koko kolminaisuus käytännöllisesti mukana. Pekka Ervastian luoma suuri maailmanuskonto, kristosofinen sanoma, sisällyttää itseensä myös kaikki entiset uskonnot, niin Pojan kuin Pyhän Hengen uskonnot puhdistuneena ja nostettuina sille tasolle, jossa ne kaikki ovat yhtä. Oppainamme ovat nyt Pekka Ervastian uudistamat taivaallisen Isän viisi käskyä: 1. älä suutu, 2. älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas, 3. älä vanno, 4. älä ole pahaa vastaan, 5. älä sodi, vaan rakasta kaikkia ihmisiä.

Niin on nyt Elämän Koulu voimakkaasti avautunut nousevalle kaarelle henkeen palautumisen tielle. Sille tielle meitä kaikkia kutsutaan.

Ja nyt siirrymme siihen ”takaisinkatsastukseen”, josta ”alkusanassa” mainitaan.

LAUPIAS SAMARIALAINEN.

Uuden Testamentin evankelistoilla on useanlaista opetusta Jeesukselta, jota Hän antaa erilaisissa tilaisuuksissa ja erilaisille kuulijaryhmille, tai vastauksena Hänelle tehtyihin kysymyksiin.

Ihmiset ovat aina miettineet elämän sisäistä puolta. He ovat ainakin vaistomaisesti aavistaneet, ettei elämä rajoitu vain tähän aineellisesti havaittavaan puoleen, vaan jatkuu se sisäisessä puolessaan ikuisuuteen. Ja silloinhan seuraa itsestään kysymys: kuinka saavuttaisin tuon sisäisen, ikuisen?

Tämän kysymyksen ovat monet tehneet menneinä aikoina, ja sen voimme tehdä mekin nykyajan ihmiset. Mekin voimme kysyä: Mitä meidän on tehtävä periäksemme ikuisen elämän? Ja tämän kysymyksen me ennen kaikkea voimme kohdistaa ylemmälle Itsellemme, antautuen miettimään siihen vastausta käytännöllisten toimiemme yhteydessä.

Mutta voimmehan tällaisen kysymyksen tehdä myös ulkopuolisesti. Ja jos sen teemme esim. oman aikamme virallistuneen uskonnon edustajalle, saamme häneltä

vastauksen: Usko tullee Golgatan verivirrassa pes-
tyksi synneistäsi, niin saat ikuisen elämän.

Ellei kysyjä kuitenkaan voi tyytyä tällaiseen vas-
taukseen, eikä myöskään löydä sitä sisäisen mietiskelyn
avulla, voi hän kohdistaa kysymyksensä uskonnon
virallistuneen edustajan ohi, kristillisyyden alkuperäi-
selle julistajalle. Silloin voimme odottaa Häneltä joko
samanlaista vastausta minkä antoi hänen virallinen
sijaisensa, tai sitten jotakin muuta, käytännöllisempää.

Uuden Testamentin kirjoituksissa esiintyykin tällai-
sia Jeesukselle tehtyjä kysymyksiä ja Hänen vastauk-
siaan niihin. Niitä ovat jotkut ihmiset tehneet ikään-
kuin meidänkin puolestamme. Niinpä Matt. 19:16:ssa
eräs mies kysyy: ”Opettaja, mitä hyvää minun on teh-
tävä, jotta saisin iankaikkisen elämän?” Samoin Luuk.
10:25:ssä eräs lainoppinut kysyy urkkien: ”Opettaja,
mitä minun on tehtävä periäkseni iankaikkisen elä-
män?”

Ja mitä Jeesus, tuo kirkonopeissa sijaissovittajaksi
tehty Opettaja vastaa? Hän ei anna viittaustakaan
siihen suuntaan, että ihminen perisi ikuisen elämän
sijaissovitukseen uskomalla. Hän ei sano: kun te ta-
patte minut ja sitten lujasti uskotte näin vuodattamal-
lanne verellä tulleenne taivaskelpoisiksi, silloin peritte
ikuisen elämän. Ei Hän niin puhu. Hänen vastauksen-
sa tähtää aivan käytännölliseen elämään. Niinpä rik-
kaalle nuorukaiselle sanotaan: ”Jos tahdot päästä elä-
mään sisälle, niin pidä käskyt”. Ja kun nuorukainen
vakuuttaa näitä noudattaneensa, ei Jeesus edes jatko-
vastauksessaankaan käännä kysyjän huomiota sijais-
sovitukseen, tai jonkun muun opin uskomiseen vaan

edelleen käytännöllisen elämän saattamiseen henkimmämmälle pohjalle. Hän kehoittaa rikasta nuorukaista luopumaan maisista taakoista, jotta voisi kokonaan nousta henkiseen elämään, joka sellaisenaan on ikuista, koska kuoleman tyhjäksi tekevä käsi ei siihen ylety.

Tällaisen vastauksen sisäiset syyt ovat itse elämässä. Sillä jos ihmisen tajunta on kiintyneenä maisiin tavaroihin, kuolemassa katoavaan elämään, ei hän voi samalla kertaa elää kuolematonta, ikuista elämää. Sillä ikuinen elämä ei ole vain haudantakana; se on kaikkialla, missä sitä vaan eletään.

Vastaus lainoppineelle.

Niinkuin rikas nuorukainen sai kahteen peräkkäiseen kysymykseensä vastaukset, jotka tähtäävät käytännöllisen elämän jalostamiseen, henkevoittamiseen, samoin saa lainoppinutkin. Ensimmäiseen kysymykseen hänelle vastataan: "Mitä laissa on kirjoitettu? Mitä luet?" Ja kun lainoppinut kertoo suurimman käskyn: "Rakasta Herra Jumalaasi koko sydäimestäsi ja koko sielullasi ja koko voimallasi ja koko mielelläsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", vastaa Opettaja lyhyesti: "Oikein vastasit; tee se, niin saat elää". Ja tämä vastaus sisältää itsessään sen selityksen, että ainoastaan se on todella ikuista elämää, kun toteutamme tämän käskyn elämässämme. Mikäli emme tätä käskyä noudata, sikäli elämme kadotuksessa, ja mikäli sitä noudatamme, sikäli elämme ikuisessa elämässä.

Tällainen vastaus alemmassa elämän koulussa elävälle ihmiselle on kumminkin vähemmän mieluista. Hän odottaisi jotakin muuta, vaikkapa itsensä silpomista, määrättyjä paasto- ja katumusharjoituksia, tai mitä muuta tahansa. Ja hyvinä kristittyinä me tietysti odottaisimme vastausta: Uskokaa ulkonaiseen sijaissovittajaan, uskokaa synteinanteeksisaamiseen kasteessa, ripissä, ehtoollisen sakramentissa, uskokaa tämä kaikki, ja vielä ruumiin ylösnousemiseen, niinkuin kolmannessa ”uskonkappaleessa” sanotaan uskottavan, silloin teillä on ikuinen elämä.

Ja kun lainoppinut rikkaan nuorukaisen tavalla ja samalla kaikkien kristittyjen puolesta jatkaa kyselyään: ”Ja kuka on lähimmäiseni”, jota pitäisi rakastaa, silloin Opettaja luo eteemme räikeän kuvan elämästä, jossa perusteellisesti osoittaa sen päämäärän, mihin hän opetuksellaan tähtää. Hän esittää tuon vertauksellisen kuvauksen eräästä miehestä, joka matkalla Jerusalemissa Jerikoon joutui rosvojen käsiin, jonka ryövättyinä ja puolikuolleeksi haavoitettuna jättivät tielle. Sitten esitettiin kolme henkilöä, pappi, leviita ja samarialainen, joista kaksi ensimmäistä menivät haavoitetun ohitse hänestä välittämättä, mutta kolmas, nähtyään haavoitetun, armahti häntä, meni hänen luokseen, sitoi haavat ja vei majataloon hoidettavaksi luvaten palatessaan maksaa hoitopalkkion.

Tämän esityksen jälkeen lainoppineelta kysytään: ”Kuka näistä kolmesta sinun nähdäksesi osoittautui sen lähimmäiseksi, joka oli joutunut rosvojen käsiin?” Ja kun lainoppinut vastaa: ”Se, joka osoitti hänelle laupeutta”, niin Jeesus antaa lyhyesti sen neuvon, mi-

hin Hän kuvauksen avulla on lainoppinutta valmistanut ja johdattanut: "Mene ja tee sinäkin samoin".

Juuri tässä loppukehoituksessa on koko tämän esityksen opettava kärki, se tulos, mihin lainoppineen huomiota tahdotaan kiinnittää. Jeesuksen opissa ei paljoa merkitse mitä me olemme ulkoiselta asultamme tai tiedoiltamme. Pääpaino on siinä, mitenkä suhtaudumme ympäröivään elämään, pidämmekö itseämme palveltavana vaiko palvelevana yksilönä. Jeesus itse sanoo olevansa palvelija, joka pesee oppilaittensa jalat. Ja hän sanoo myös, ettei oppilas ole mestariansa parempi, joten ne, jotka samarialaisen tavalla ovat valmiit palvelemaan kärsivää veljeänsä, joko ruumiin tai sielun haavoissa kärsivää, ne ovat Jeesuksen opin mukaisia kristittyjä.

Kuitenkin, niin suuri ja arvokas kuin tässä kuvauksessa annettu opetus onkin, menee se hyödyttömästi ohitsemme jos vain sen luemme ja ajattelemme ulkopuolellamme olevia pappeja, leviittoja ja samarialaisia. Voidaksemme hyötyä tämän kuvauksen opetuksesta, täytyy siihen suhtautua omakohtaisesti, niin että etsimme itsestämme kaikki nuo henkilöt. Ensin on itsestämme löydettävä se sisäinen opettaja, jolle kysymyksiä teemme. Se on ylevin, korkein puoli meissä, joka kärsivällisesti odottaa kysymyksiämme, saadak-sensa olla oppaana alemmalle minällemme. Ja niinkuin opettaja tässä kuvaa etupäässä omaa ylempää Itseämme, samoin toiset henkilöt kuvaavat ihmisen erilaisia kehityksen ja sieluntiloja. Sentähden on hyödyllistä oppia löytämään sielustamme nämä erilaiset sieluntilat. Ensiksi etsikäämme

Lainoppinut.

Täytyy ymmärtää, ettei tässä kuvauksessa esiintyvät henkilöt ole mielivaltaisesti tai sattumalta valittuja. Ne ovat tietoisella tarkoituksella valitut edustamaan joitakin määrättyjä puolia ihmisessä. Niinpä jokainen ihminen aikanansa tulee tällaiseksi lainoppineeksi. Sillä todellinen lainoppinut on se ihminen, joka on kehittyvässä elämässään tullut siihen kohtaan, että hän osaa ja jaksaa noudattaa lakia toiminnassaan. Tavallinen ihminen ei välitä laista muuten kuin rangaistuksen pelosta. Hänen oma etunsa määrää hänen toimintansa, jossa kaikki keinot ovat hänelle luvallisia, mikäli ne palvelevat hänen tarkoituseriään, eivätkä saata häntä kärsimään lainrikkojana.

Kuitenkaan ei kehityksessä ole mitään pysähdyskohtaa. Ja se, että ihmisen täytyy jonkun verran vältellä ja valikoida tekojaan ulkoisen lain rangaistuksen pelossa, opettaa häntä väkisinkin ajattelemaan tekojensa suhtautumista kirjoitettuun lakiin. Tämä taas ei voi olla vaikuttamatta hänen sisäiseen luonteeseensa. Tietämättäänkin hän kasvattaa itsessään laillisuuden tunnetta; kirjoitettu laki painautuu häneen sisäiseksi laiksi, omantunnon laiksi.

Tällä tavalla ihminen vähitellen, monien jälleensyntymien kuluessa, kasvaa laillisuuden, vastuunalaisuuden tunteessa, joka tekee hänestä hurskaan, rehellisen, oikeutta noudattavan ihmisen. Hänen ei tarvitse olla lainoppinut sillä tavalla, että olisi suorittanut lainopillisia tutkintoja, lukenut lakikirjoja, voidakseen ammattinaan toimia tuomitsijana tai lainopillisena avus-

tajana. Tällainen lainoppineisuus on vain lukutietoa, ja ihminen itse voi olla mitä julkein lainrikkoja. Oikea lainoppinut, jollaisesta tässä on kysymys, on vain ihminen, jossa laillisuuskäsite on tullut sisäiseksi luonteeksi; hän on sisäisesti, todellisesti lainoppinut, vaikkakin hän tässä ruumistuksessa olisi aivan oppimattoman paikalla.

Tällaiseen sisäiseen laillisuuteen kasvaminen siirtää ihmisen vähitellen itseensäsulkeutuneeksi, elämää vältteleväksi, koska hän aina varoo joutumasta lainrikkojaksi. Hän tuntee olevansa miltei elämän ulkopuolella, koska ne tavalliset harrastukset, joissa ihmiset aikansa kuluttavat, eivät enää häntä viehätä. Hän näkee edessään muurahaiskeon tapaisen kuohuvan elämän, jossa kaikilla näyttää olevan merkillinen kiire ja hoppu. Mutta, niinkuin sanottu, hän jää tavallansa tuon kaiken ulkopuolelle, koska hän ei tässä tavallisessa elämän kuohunnassa löydä sitä osaa, mikä voisi hänet temmata mukaansa. Hän on vaarassa hukkoa elämän kuohuviin pyörteisiin tyhjäntoimittajana.

Tällöin on ihminen tullut sisäisen elämänsä tärkeään käännekohtaan. Hänen täytyy kääntyä ylimmän Opettajansa, sisäisen, ja miksi ei myös ulkokohtaisen, Mestarinsa puoleen kysymään, kuinka hän taas pääsisi sisälle toimivaan elämään. Eli Uuden Testamentin lainoppineen sanoilla: ”Opettaja, mitä minun on tehtävä periäkseni iankaikkisen elämän?”

Ainoastaan lainoppinut, rehellinen, hurskas ihminen osaa tosissaan tämän kysymyksen tehdä. Ja ainoastaan tosi kysyjä ymmärtää ja jaksaa ottaa vastaan sen vastauksen, jonka Opettaja antaa. Sillä silloin opetta-

jan ääni kiinnittää hänen huomionsa lain suurimpaan käskyyn: "Rakasta Herraa Jumalaasi koko sydämes-täsi ja koko sielullasi ja koko voimallasi ja koko mie-llelläsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi".

Kun ihminen on epätietoinen tämän käskyn toteut-tamistavasta ja edelleen sielussaan kysyy: Kuka on lähimmäiseni ja mitenkä häntä rakastaisin, silloin si-säinen Opettaja loihtii hänen sielunsa silmien eteen kuvan maailmasta: Siellä makaa elämä haavoitettu-na ja ryöstettynä, avuttomana ja kärsivänä tiellänsä. Kuinka siihen suhtaudutaan? Pappuus on kaikessa pyhyydessään kiinnittänyt katseensa ja huomionsa omiin säädöksiinsä; se unelmoi loistavista kirkoista, ihanista messuista, kultakruunuaisesta taivaasta; se näkee kurjuuden ympärillään, mutta — menee ohi! Samoin leviittamaisuus. Sekin ajattelee vain itseään, kartuttaa omia tietojaan, joilla voi hankkia muka-vuutta, ylellisyyttä; sekään ei koske siihen kurjuuteen, jonka se kyllä tiellänsä näkee. Siitä näyttävät huoleh-tivan, ja saavat huolehtia vain ne, joilla ei ole mitään asemaa, ei arvoa — "valitun kansan" ulkopuolella olevat samarialaiset.

Näin elämän tietä etsivän lainoppineen sielussa näyttäytyy kuva elämästä. Hän saa itse sanoa kuka siellä toimii lähimmäisenä. Ja hän ei voi muuta kuin todistaa: se, joka osoitti laupeutta. Ja silloin hänen korkein, jaloin puolensa vastaa: Niin on, hyvä on; me-ne ja tee sinäkin samoin. Jos lainoppinut tottelee tä-tä kehoitusta, saa hän yhä enemmän selvyyttä sielun-sa pohjattomiin syvyyksiin, oppii sieltä löytämään

tuon papin, leviitan ja samarialaisen. Seuratkaamme häntä sisäisellä löytöretkellään, ja etsikäämme ensin

Pappi.

Niinkuin ihminen voi sisäisen sieluntilansa perusteella tulla lainoppineeksi, samoin hän voi olla tässä kuvatun papin kaltainen. Tällaisena pappina esiintyäkseen hänen ei tarvitse olla pappina jossakin kirkossa; hän on sitä toimivan sieluntilansa perusteella. Me esiinnyimme tässä kuvattuna pappina ollessamme siinä kehityksen tilassa, jolloin pidämme virallisen kirkon ja papillisen järjestelmän muotomenojen noudattamista ja uskonkappalten uskomista ikuisen elämän ehtoina. Me luulemme elävämme ikuista elämää, kun luemme määrätyt rukouskaavakkeet, veisaamme määrätyt virtemme, käymme määrätyt kerrat kirkossa, hartaustilaisuuksissa, ripillä ja ehtoollisen sakramentilla; uskomme sellaisinaan kaikki meille esitetyt kirkolliset opinkappaleet. Ja kaiken tämän jäykän papillisuuden perusteella luulemme olevamme ikuisen elämän perillisiä.

Tässä papillisessa tilassa ajattelemme etupäässä itseämme, oman sielumme pelastusta; emme huomaa niitä veljiämme, jotka haavoissaan ja onnettomina makaavat tiepuolella. Ajattelemme vain omaa autuuttamme, taivaskelpoisuuttamme. Ehkäpä pelkäämme saastuvamme ryhtyessämme auttamaan kurjaa, kärsivää veljeämme. Meissä ei ole vielä kasvanut sitä voimaa, että uskaltaisimme mennä syntisten luo, olla heidän ystäviänsä. Toisinajattelevilta me etupäässä ky-

symme: "Löydätekö siinä opissanne sisäistä tyydytystä, sielun rauhaa?" Ja lisäksi: "Onko se yhtä 'raamatun' kanssa? Poikkeako oppinne luterilaisesta kirkonopista?" Tällaisina pappeina me olemme takertuneet omatekoisiin temppelisäädöksiin, tuomiten vääriksi ja harhaoppisiksi ne, jotka eivät ole yhtä muodollisten säädösten kanssa. Emme silloin vielä osaa asettua elävään Jumalan Temppeliin, siihen, joka ei ole ihmiskäsin tehty; emme osaa palvella Jumalaa Hänen pienimmässä veljessään, emme toimimalla kurjuuden ja tietämättömyyden poistamisessa.

Kun näin olemme oppineet sielustamme löytämään tällaisen omaa autuuttaan ja pyhyyttään ajattelevan, sijaissovittajan ja muotomenojen ja opinkappalten pyhittävään voimaan luottavan papin, silloin jatkaamme ja etsikäämme

Leviitta.

Tämä leviitan esittämä sieluntila voi esiintyä hyvin monimuotoisena ja -vaiheisena. Kuitenkin voitaisiin sanoa, että niinkuin pappeina sulkeuduimme opinkappalten muodostamien muurien sisälle, samoin me leviittoina teemme kaikenlaisesta oppineisuudesta, tieteellisestä tutkimuksesta, n.s. sivistyksestä muurit ympärillemme. Meillä on ollut tilaisuus suorittaa joitakin opinnollisia tutkintoja, jotka oikeuttavat johonkin mukavaan asemaan yhteiskunnassa. Tai olemme muuten mielestämme hyvin viisaita ja oppineita, olemme lukeeet niin ja niin monta kirjaa, seuranneet tieteen ja taiteen kehitystä, joten osaamme niitä ja muita asioita arvostella. Me ylenkatseellisesti kohautamme olka-

päitämme uskonnolle, koska materialistinen tiede ja vertaileva tarujen tutkimus on näyttänyt sen hullutukseksi. Samoin me oppineina leviittoina nauramme uudemmalle salatieteelle ja teosofiselle työlle, sen esittämälle jälleensyntymis- ja karmaopille siitä yksinkertaisesta syystä, ettei meidän ainoa pätevä mittarimme, materialistinen tiede, ole vielä ennättänyt niitä asioita selvitellä. Leviitalle on ikuista elämää vain materialistinen tiede, istuminen sen kirjapinojen ääressä hyvin palkatussa asemassa, oppineena ja viisaana, jolloin hän kylmästi ja huolettomasti sivuuttaa tiepuolessa haavoissaan ja ryöstettynä makaavan elämän.

Tällaiseen leviittaluokkaan kuulumme sulkeutessamme mihin tahansa erikoisluokkaan tai asemaan, jolloin harrastamme vain omia itsekkäitä suunnitelmiamme, luokkaetujamme j.n.e. Silloin emme välitä niistä velvollisuuksista ja tehtävistä, joita ihmisyyys tuottaisi. Ihmisyyys, veljeys, on omaan karsinaansa sulkeutuneelle leviitalle vielä tulevaisuuden asioita. Leviitta on vielä liian suuri alentuakseen kurjaa veljeä auttamaan, hänen päivänsä liian kalliita palveluksessa kulutettavaksi. Niistä asioista saa toistaiseksi hänen puolestaan huolehtia

Samarialainen.

Tämän kuvauksen henkilöt lienevät kaikki valitut tarkoituksella. Niinpä esitettäessä sellaista luonnetta eli tyyppiä, joka nähtyänsä avuttoman ihmisen tiellä, menee vain ohi, annetaan se osa papin ja leviitan esitet-

täväksi, jotta havainnollisesti opittaisiin näkemään, ettei ihmisyyden arvoa määrää mikään ulkonainen asema, vaikkakin se olisi yhteiskunnan arvokkaampia. Ja kun sitten esiintyy henkilö, joka osoittautuu haavoittuneen lähimmäiseksi, annetaan se osa sellaisen ihmisen esitettäväksi, jolla ei ole nimeä eikä arvoa, joten häntä nimitetään vain samarialaiseksi, siis synnyinseutunsa nimellä.

Tällä opetuksella Jeesus tahtoo nimenomaan näyttää, ettei oikea ihmisuus riipu ulkonaisista arvoista, ei siitä mihin kansaan, uskontoon, seuraan tai lahkoon hän kuuluu ja lukeutuu. "Valitun kansan" ja sen mielestä ainoan oikean uskonnon ulkopuolella oleva "pakana", sekarotuinen samarialainen, saattaa olla lähempänä ikuista elämää, kuin uskonnon pyhimpien menojen toimittaja. Kaiken ihmisuysarvon määrääjänä on sisäinen tila ja toiminta.

Nämä kolme henkilöä voivat edustaa myös ihmisen perättäisiä kehitystiloja. Kun ihminen ehkä monissa maisissa jälleensyntymissä on kouluuntunut papin ja leviitan asteella, lähenee hän vähitellen sitä sisäistä tilaa, jota samarialainen tässä kuvauksessa edustaa. Hänessä kasvaa se sisäinen voima mikä näkyy armahtavuutena. Eikä tuo armahtavuus ole ohimenevä tunteen tuulahdus, vaan tyyntä ja jatkuvaa toimintaan purkautumista. Samarialainen on tulossa täydelliseksi: hänessä esiintyy rakkaus. Ja kun tämä täydellisyys tulee, silloin vajaa lakkaa, niinkuin Paavali sanoo (1 Korint. 13: 10).

Voisimmekin Paavalin määritelmän tavalla luokitella nämä kolme tilaa siten, että pappi tässä kuvauk-

sessä edustaa uskoa, leviitta toivoa, samarialainen armahtavaa rakkautta. Ja sovittaessamme tämän kuvauksen omaan aikaamme voisimme sanoa: papin asteella ihminen uskoo ulkonaisiin oppeihin, ulkonaiseen Vapahtajaan, joka hänen sijassaan toimittaa pelastustyön. Leviittana hän ei enää jaksakaan näin sokeasti uskoa, vaan toivoo jotakin muuta. Ja kehityttyään aikansa uskon ja toivon, kielilläpuhumisen ja profetoimisen asteella, kehittyy hänessä vähitellen rakastamisen kyky. Tämä on se täydellisyyden luja ja toivottu tila, ”jottemme enää olisi alaikäisiä, joita keikutellaan ja viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapeleissä ja meitä eksyttämään suunniteltujen vehkeiden kavaluudessa, vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus” (Efesol. 4: 14—15). Sillä kun tämä täydellisyys tulee, silloin ei ihminen enää kuluta aikaansa kaikenlaisten opintuulien pyörteissä, vaan pyrkii siihen työhön, johon häntä sisäinen ääni kutsuu. Ja joskin omassa kehityksessämme olisimme vielä uskon ja toivon luokalla, niin voimmehan kuitenkin koettaa ymmärtää, mitä merkitsee olla samarialaisen edustamalla rakkauden luokalla.

Ymmärrämme tätä paremmin muistaessamme ihmisen kehityksen päämäärän olevan yhtymisen Jumalaan. Ja Jumala on rakkaus. Hänen rakkautensa ilmenee siinä, että Hän on uhrannut itsensä tämän maailman ilmentämisessä ja jatkuvassa kehityksen ylläpitämisessä. Hänen rakkautensa ilmenee yhä jatkuvassa antamisessa, antaessaan voimansa ja viisautensa ilmenneen elämän kehittymiseksi.

Ihminen toimii tavallansa vastoin Jumalan tahtoa ajatellessaan vain itseään, sillä se on vastakkaista Jumalan tahdolle. Jumala toimii antajana, mutta itseään ajatteleva ihminen pappina ja leviittäjänä toimii ottajana.

Ollessaan ottajan kannalla, koettaa ihminen kerätä itselleen mahdollisimman suuret määrät esim. aineellista tavaraa. Tämä aineellinen rikkauskin on olemassa palvelusta varten. Kun ihminen tarpeettomasti ahneudessaan kerää rikkauksia ympärilleen, on hän taistelussa jumalallista hyvyiden virtaa vastaan. Mitä suuremman määrän ihminen onnistuu rikkauksia itselleen pidättämään, sitä suuremman valottoman varjon hän synnyttää taakseen, niiden tielle, jotka hänen synnyttämässään varjossa vaeltavat. Ja koska jokainen rikas mies on vaarassa tulla tällaisen pimeän varjon synnyttäjäksi, siksi Jeesus, jumalallisten lakien tuntijana, puhuu niin voimakkaasti rikkauten vaarasta.

Samoin on sielullisten ja älyllisten rikkauksien laita. Jos ihminen kerää itselleen sielullisia ja älyllisiä rikkauksia vain itseään varten, pönkittäen omaa asemaansa, synnyttää hän taas tumman varjon sielu- ja älymaailmassa, jossa pimeässä saavat hapuilla ne, joiden osan älyllisesti ja tiedoiltaan rikas on itselleen pidättänyt. Sentähden Jeesus puhuukin tällaisten rikkauksien väärinkäytöstä perin painavia sanoja. Hänen ajatuksensa tätä vaaraa vastaan ilmenee mahdollisimman räikeästi Mooseksen istuimella istuvia kirjanoppineita ja fariseuksia vastaan tähdätyssä puheessaan (Matt. 23 luku), jossa m.m. sanotaan: "Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut,

kun annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte sikseen sen, mikä laissa on tärkeintä, oikeuden, laupeuden ja uskollisuuden!”

Me puhumme tavallisesti farisealaisuudesta puolustaessamme toimettomuuttamme ja leväperäisyytämme, unohtaen aivan sen, mihin Jeesus tähtää: oikeuden, laupeuden ja uskollisuuden toteuttamisen. Ja mikäli me näin teemme, joko itsekkyydestä, leväperäisyydestä tai mistä syystä tahansa, sikäli me saatamme itsemme karmalliseen, perisyynnilliseen velkaan. Se tuottaa kärsimyksiä ja kurjuutta vastaisuudessa, kiertäessämme haudan kummallakin puolen. Sentähden Jeesus, elämän lakien tuntijana, kaikissa puheissaan kehoittaa toimimaan rakkauden ja antamisen hengessä. Ja mikäli ihminen tämän neuvon mukaan toimii, sikäli hän toimii yhdessä Jumalan kanssa. Näin toimiessaan hän lähestyy Jumalaa, kasvaa sisäiseltä laadultaan Jumalan kaltaisuutta kohti; Jumala saa muodon ihmisessä. Tämä on sitä, josta sanotaan, että Jumala tulee ihmisen muotoon.

Tämä ihmisen sisäinen Jumalaa lähestyminen ei mitenkään tee tyhjäksi tai tarpeettomaksi maailman Vapahtajien, ihmisten suurien Rakastajien työtä. Sillä heidän uhrautuva viisautensa vaikuttaa kuin suuri puhdistava virta. Tämän alati huuhtelevan virran alaisena ihmisten on helpompi toimia kuin muuten. Se virta johtaa ihmistä aina määrättyyn suuntaan, niinkuin koulussa opettaja johtaa oppilaitansa. Kumpikaan ei tee oppilaittensa puolesta heille kuuluvaa työtä. Sillä jos niin voitaisi tehdä, silloin ei mitään koulua, ei mitään elämää tarvittaisikaan. Ja kun Heidän

suuressa koulussaan opimme samarialaisen tavalla armahtamaan kärsiviä veljiämme, sitomaan heidän haavojaan ja vuodattamaan niihin öljyä, silloin jumalallisen rakkauden virrat alkavat virtailla meidänkin kauttamme. Juuri tässä on luonteemme puhdistumisen ja jalostumisen salaisuus. Sillä koettaessamme pysäyttää jumalallisen hyvyiden virran itsellemme, joko aineellisen tai älyllisen rikkauden ja mukavuuden muodossa, silloin se meissä seisovan lätäkön tavalla pilaantuu, pahenee, ja me pysymme luonteeltamme turmeltuneina. Mutta ellemme pyri pysäyttämään rikkauksia itsellemme, vaan päinvastoin koetamme tietoisesti toimia niin, että ne vapaasti ja yhä lisääntyvällä voimalla kauttamme virtaisivat, silloin ne eivät joudu luonamme pilaantumaan, luonnettamme tarvelemään; päinvastoin voimakas virta kuluttaa luonteestamme entisetkin huonot ainekset ja rakentaa luonnettamme joutuisasti uudelleen.

Kun tämä luonteemme puhdistumisen salaisuus alkaa meille kokemusperäisen mietiskelyn avulla selviä, silloin ymmärrämme miksi Jeesus kehoitti ja yhä kehoittaa täydellisyyteen pyrkivää nuorukaista luopumaan kaikesta ja seuraamaan itseään, s.o. toimimaan hänen tavallaan, hänen johdollaan. Samoin ymmärrämme miksi Jeesus lainoppineelle lopuksi antaa tuon ikuiseen elämään johtavan neuvon: ”Mene ja tee sinäkin samoin”, mene ja tee niinkuin samarialainen: pese aineellisesti ja henkisesti kärsivien haavoja, vuodata niihin parantavaa öljyä. Kun niin teet, silloin olet jo tämän toimintasi kautta siirtynyt ikuiseen elämään. Sillä katoovaista elämää on se, minkä kuo-

lema tullessaan ottaa ihmiseltä. Ikuista on se, mihin ei kuoleman hävittävä koura pysty. On sentähden ensin opittava rakastamaan samarialaisen tapaista lähimmäistä, s.o. armahtavaa ihmistä, Mestaria, ja Hänen kanssaan ja tavallaan muita.

RIKAS MIES JA LASARUS.

Luukkaan esittämä kertomus rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta (Luukk. 16: 19—31) on osaltansa saanut olla tukemassa ikuisen kadotuksen oppia, josta muka sijaissovituksella pelastuttaisi.

Tässäkin voimme heti aluksi merkitä muistiimme, ettei rikas mies joutunut tuonelan vaivoihin sentähden, että olisi tappaja, varas, valehtelija j.n.e. Ja sijaissovitukseen kannalta on edelleen hämmästyttävintä, ettei rikas mies joutunut tuonelan vaivoihin myöskään sentähden, ettei olisi uskonut Jumalan Pojan sijaisuhriin, sakramentin ihmevoimiin, syntien anteeksianto j.n.e. Tuonelan tuskat johtuivat yksinomaan siitä, että rikas mies oli laiminlyönyt lain suurimman käskyn, armahtavaisuuden ja rakkauden käskyn. Hän ei ollut käyttänyt tilaisuutta auttaakseen kärsivää Lasarusta.

Tässäkin siis tuomio johtui samanlaisesta hyväntehtemisen laiminlyömisestä, josta perusteellisemmin puhutaan luvussa ”Kuninkaan tultua”.

Kertomuksessa puhutaan kuinka rikas mies eli ko-measti, Lasarus sitävastoin puutteessa, maaten rik-

kaan miehen eteiskäytävässä täynnä paiseita, haluten ravita itseään niillä muruilla, jotka rikkaan pöydeltä putosivat, jolloin vielä koirat nuolivat hänen paiseitaan. Sitten molemmat kuolivat, jolloin Lasarus vietiin Aabrahamin helmaan lepäämään, mutta rikas mies joutui tuonelan vaivoihin. Silloin rikas mies kääntyy apua pyytämään, johon Aabraham antaa Lasarusen puolesta kieltävän vastauksen. Sitten rikas mies pyytää, että Lasarus lähetettäisiin hänen isänsä kotiin todistamaan hänen veljilleen, etteivät hekin joutuisi tähän vaivaan. Aabraham on kuitenkin tyly ja vastaa vain: ”Heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä”. Kun rikas mies edelleen pyytää, vedoten siihen, että kuolleista nouseen puhe vaikuttaisi paremmin, kieltäytyy Aabraham jyrkästi, vedoten uudelleen siihen, että heillä on Mooses ja profeetat.

Tähän kuvaukseen ei ehdottomasti tarvitse sisältyä ruumiillinen kuolema eikä sen jälkeinen Aabrahamin helma ja tuonelan tuska. Sillä täytyy muistaa Uuden Testamentin kertomuksiin ja kuvauksiin sisältyvän henkistä opetusta. Niinpä tässäkin kertomuksessa esiintyvät henkilöt, paikat ja tapaukset voivat kuvata eri asteita ihmisen sielullisessa, sisäisessä kehityksessä. Ja ryhtyessämme kristosofisen elämänymmärryksen valossa tarkkailemaan tätä kuvausta, voimme sen alkaa

Rikkaasta miehestä.

Me voimme olla rikkaita pääasiassa kahdella tavalla: aineellisesti ja tiedollis-henkisesti. Ja molempia rikkauksia voimme käyttää tässä kuvatun rikkaan mie-

hen tavalla. Me voimme aineellisessa rikkautessa pu-
keutua purppuraan ja liinaan, eläen komeasti ja her-
kullisesti. Emme ota toisia olentoja laskelmissamme
huomioon muuten kuin sen hyödyn vuoksi, minkä heis-
tä voimme saada. Me emme ota huomioon, kuinka
meidän rikkautemme ja mukavuutemme on mahdoli-
nen vain siksi, että monet elävät puutteessa ja kur-
juudessa. Inhimillinen puute ja kurjuus saa maata
paiseissaan meidän eteiskäytävissämme. Jos se jos-
sain muodossa esiintyy meille apua pyytävänä, silloin
me torjumme tuollaiset ajatukset luotamme uskottele-
malla itsemme ja muille kuinka jokainen pitääköön
itsestään huolta. Se on oma minuutemme joka näin
ilmaiseikse: Onhan heillä Mooses ja profeetat, s.o. on-
han jokaisella tilaisuus hankkia rikkautta ja hyvin-
vointia.

Samoin voimme olla rikkaita älyllishenkisiltä kyvyil-
tämme ja opillisilta tiedoiltamme. Olemme saattaneet
lueskella vuosikausia, hankkiaksemme itsellemme to-
distukset ja arvolauseet joiden turvissa istumme mu-
kavissa asemissa yhteiskunnassa, tiedon ja sivistyksen
purppuraan puettuina. Meitä ei huolestuta tietämättö-
mien Lasaruksien loikoileminen eteisissämme, paitsi
mikäli se häiritsee omaa mukavuuden tunnettamme.
Tällaisellekin avunpyynnölle me taas sanomme: Onhan
heillä Mooses ja profeetat, onhan heillä koulut ja kir-
kot. Ne jakavat tietoa, syntien anteeksiantoa ja muuta.

Ja jos paikkakunnallamme esiintyy sellaisia henki-
siä liikkeitä, jotka toiminnallaan ikäänkuin huutavat
meitäkin työhön henkisen tietämättömyyden ja kur-
juuden poistamiseksi, henkisemmän ajan luomiseksi,

silloin kaikki tämä on rikkaan miehemme mielestä vain rauhan häiritsemistä, villitsemistä. Tällaisina rikkaina miehinä me voimme vaikkapa julkisessa saarnassamme moittimalla puhua ”kivikovasta sydäimestä”, kuinka siitä olisi saatava pehmyt sydän. Mutta jo seuraavana päivänä sattuu tulemaan luoksemme henkilö, joka edellisen päivän saarnastamme ehkä rohkaistuneena uskaltaa esiintyä jonkun henkistä uudistustyötä tekevän liikkeen edustajana, silloin saamme unohtaa kaikki edellisen päivän ”ripityspuheemme” kivikovasta sydäimestä, ja lakiin ja oikeuksiimme vetoamalla ajaa tylysti huoneestamme ulos tuollaisen ”kansan villitsijän”. Voimmepa vielä luonakävijällemme huomauttaa, että olisi parasta mennä ruumiilliseen työhön eikä kulkea tuolla tavalla laiskotellen ja häiriötä synnyttäen. Sillä meillähän on jo järjestetyt laitokset, kirkot ja papit, s.o. ”Moosekset ja profheetat”, jotka kyllä henkisistä asioista huolehtivat.

Näin me tällaisina rikkaina miehinä, virallisina sie-lujen kaitsijoina, tahdomme turvallisesti istua purppurassamme ja liinavaatteissamme, antamatta ympärilämme olevan älyllisen ja henkisen pimeyden ja kurjuuden paljoakaan itseämme häiritä.

Tällaista rikasta miestä me saamme etsiä omasta ”kivikovasta” sydämeistämme. Vai tarvitseeko sitä etsiä? —

Mutta voihan myös sattua niinkin, että

Rikas mies kuolee ja haudataan.

Tämä rikkaan miehen ja Lasaruksen kuolema ei tarvitse merkitä ruumiin kuolemaa ja hautaamista. Sillä

Uudessa Testamentissa puhutaan kuolemasta sisäisenä sielun tilana. Kun esim. Jeesus sanoo eräälle opetuslapselleen, joka tahtoi ensin käydä hautaamassa isänsä: "Seuraa sinä minua ja anna kuolleiden haudata kuolleitansa" (Matt. 8. 22), niin on helppo ymmärtää olevan kyseessä ihmisen henkinen kuoleman tila. Sillä eihän ruumiillisesti kuollut voisi tulla isänsä kuollutta ruumista hautaamaan.

Kuolleenä oleminen merkitsee, että joku sellainen kyky tai ominaisuus, mikä olisi mahdollinen olemaan toimintaan heränneenä, onkin toimeettomana, kuolleenä. Kuoleminen taas merkitsee tilan muutosta toisesta tilasta toiseen, joko ylöspäin tai alaspäin, aineellisuuden tai henkisyyteen päin. Tällainen kuoleminen voi kohdata ihmistä sekä ruumiillisesti että sisäisesti, tajunnallisesti. Tässä kuvatun rikkaan miehen kuolema on ymmärrettävä etusijassa sisäisen tajuntatilan muutoksena, joka samalla on herääminen henkisyyteen päin. Hänelle alkaa selvitä, ettei itsekkyyden purppurassa ja liinassa eläminen ole oikeata elämää, vaan pikemminkin kuolemaa. Kun tämä ihmiselle riittävän voimakkaasti selviää, silloin hän henkisesti herää toisenlaiseen tajunnan tilaan, joka samalla merkitsee kuolemaa hänen siihenastiselle tilalleen. Ja niin on rikas mies kuollut ja haudattu; hänen entinen kivikova tilansa on haudattu. Ja siitä alkaa

Rikkaan miehen vaiva.

Kun rikas mies on kuollut, nim. tajunnallisesti kuollut, joutuu hän vaivaan, joka vaiva laadultaan kehittä-

tyy. Ensin hänen herännyt oikeudentuntonsa sanoo, että hän entisessä tilassaan on tehnyt paljon vääryyttä kärsivälle Lasarukselle, joko aineellisissa, älyllisissä tai siveellisissä paiseissa kärsiville. Hänen omatuntonsa on rauhaton ja vaivattu, joten hän elää kuin tuonelan tuskissa, josta nostaa katseensa kauempana olevaan Lasarukseseen, pyytäen Aabrahamin lähettämään Lasaruksen kastamaan sormensa pää veeteen ja kostuttamaan hänen vaivattua kieltään. Mutta Aabraham on tyly, eikä anna mitää lohdutusta.

Tämä kuvaa rikkaan miehen sisäisiä taisteluita. Hän tietää rikkoneensa köyhiä veljiänsä vastaan, mutta toimettomuus ja alempi omanarvon tunne estää kääntymästä suoraan ilman välikäsiä Lasaruksen puoleen. Hän tahtoi vain kiertoteitse saada Lasarukselta huojennusta. Hän koettaa rauhoittaa mieltänsä muutamilla katumusharjoituksilla, kirkollisilla juhlamenoilla.

Mutta näin tehden ihminen saa yhä jatkuvasti huomata, ettei hänen sisäinen Aabrahaminsa suo hänelle huojennusta. Vieläpä Aabraham huomauttaa heidän välilleen lujitetusta suuresta juopasta, jonka yli ei voida mennä. Tämä juopa kuvanee elämässä vallitsevaa lakia, jota teosofisessa kirjallisuudessa sanotaan karmen laiksi. Ihminen on omalla toiminnallaan, karmallaan sitonut itsensä määrättyyn tilaan, josta ei voi luulotellulla sijaissovituksella päästä.

Kun tämä selviää rikkaalle miehelle, kun hänen oma tyly Aabrahaminsa kuiskaa hänelle tämän totuuden, silloin hän muistaa veljensä, toivoen heidän pääsevän asioista selville, etteivät hekin tällaiseen

vaivaan joutuisi. Rikkaalle miehelle selviää, kuinka hänen oma kärsimyksensä johtuu siitä, että hän on elänyt henkisessä tietämättömyydessä, ja siten tullut toimineeksi ristiriidassa Elämän lakien kanssa. Ja hän edelleen ymmärtää, että myös hänen veljensä, ihmiset yleensä, elävät tietämättömyydessä, rikkoen Elämän sisäisiä lakeja vastaan, ja siten aiheuttaen kärsimystä ja vaivaa. Hän oivaltaa, että jos nämä vaivaa tuottavat syyt saataisi ihmisille selvitettyksi, niin he niitä karttaisivat.

Tämä on heränneen ylemmän minän ääni rikkaassa miehessä. Mutta, kumma kyllä, hän ei tule ajatelleeksi että hän itse voisi lähteä tuota sanomaa viemään, vaan jättäisi tämänkin taas Lasaruksen ja Aabrahamin tehtäväksi. Se on se ääni, joka karttaa joutumasta ristiriitaiseen toimintaan vallitsevien olojen ja mielihiteiden kanssa, ei tahdo mitenkään häiritä sitä mukavuutta, mikä isien säädöksille perustettuna on muodostunut. Hän ei tahdo ottaa kantaakseen sitä ristiä mikä johtuisi siitä, jos hän alkaisi toimia oikein, rehellisen vakaumuksensa mukaan. Hän toivoisi parannuksia, mutta pysyttelee syrjässä kaikesta toiminnasta näiden parannuksien puolesta; antaisi Lasaruksen tehdä senkin. Hän rauhoittaa itseään sillä ajatuksella, että onhan kaikki hyvin järjestetty: on kirkot ja papit, jotka jatkuvasti puhuvat elämänkysymyksistä, on kirjoja, on kouluja, joiden kaikkien tehtävänä on opastaa ihmisiä elämän tielle. Ei asia siitä parani jos hän lähtisi puhumaan: onhan heillä jo Mooses ja profeetat, kuulkoot niitä.

Näin vakuuttelee herännyt ja vaivattu rikas mies itselleen omassa Aabrahamissaan. Mutta sittenkään ei herännyt ylempi ääni jätä häntä. Se vaan edelleen kuiskaa: "Ei, isä Aabraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he tekisivät parannuksen". Se merkitsee: joskin maailmassa ovat kirkot, koulut, uskonnot ja hengellisten asioiden opettajat, on sittenkin niin pimeätä, hengetöntä, kuollutta. Toista olisi jos joku tästä yleisestä kuoleman tilasta noussut menisi puhumaan, joku sellainen henkilö, jolle itselle on selviytynyt elämän sisäiset lait, joka on kuollut pois aistillisen elämän nautinnoista ja mukavasta loikoi-lemisesta, joka on herännyt tajuamaan sisäisessä maailmassa; toista olisi jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä: silloin he varmaankin parannuksen tekisivät.

Ja rikas mies jatkaa edelleen sisäistä mietiskelyään, sisäistä väittelyään. Hän antaa edelleen isien säädöksiä, sovinnasta mukavuutta ja rauhaa rakastavan sisäisen Aabrahaminsa voittoisana kuiskata: "Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös". Hän ei tahdo luopua maisista mukavuuksistaan, ei asemistaan, vaikka ymmärtääkin sen kaiken olevan kuoleman; hän ei tahdo sittenkään lopullisesti nousta ylös kuolleista, poistua tuonelasta.

Ja näin rikas mies raukka edelleen jatkuvasti karsii ja vaivaantuu oman toimettomuutensa, oman päättämättömyytensä ristiriitojen tuonelan vaivoissa, siksi kunnes hänelle ehkä joskus tulevaisuudessa lopullises-

ti selviää, että: ”Ennemmin tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä”.

Lasarus.

Lasaruksen köyhyys, paiseet ja kerjääminen, kuolema ja Aabrahamin helmassa lepääminen antavat meille aivan toisia opetuksia kuin kuvaus rikkaasta miehestä.

Niinkuin ihminen voi olla rikas joko aineellisesti tai älyllis-henkisesti, samoin hän voi olla köyhäkin molemmilla tavoilla. Ja näissä tiloissamme voimme joko jäädä yksiksemme kärsimään, tai lähennellä rikkaiden eteiskäytäviä, haluten ravita itseämme heidän pöydillään putoavilla muruilla.

Aineellisessa köyhyydessä ja paiseissa viruvia Lasarusia me olemme oppineet tuntemaan eteiskäytävissämme, ja olemme aina tilaisuudessa määrittelemään suhteemme heihin. Ehkä olemme tämän Lasaruksen oppineet tuntemaan itsessämmeekin, joten emme siitä tarvitse laveammin puhua.

Sensijaan voimme lähemmin miettiä hengessään köyhän Lasaruksen tilaa.

Ihminen voi joutua sielullisessa kehityksessään sellaiseen ylimenotilaan, jolloin tuntee itsensä henkisesti aivan tyhjäksi, kelpaamattomaksi, tietämättömäksi; on masentunut, alakuloinen, toivoton. Tämän tilansa tähden hän on rauhaton, kärsien sielullisia tuskia, paiseita. Näissä sisäisissä tuskissaan, paiseissaan, hän kääntyy kysymyksillään tai pyynnöillään niiden ihmisten puoleen, eteiskäytäviin, joita pitää rikkaina. Hän toivoo heiltä saavansa edes joitakin muruja henkiseen

nälkäänsä. Tässä tilassaan hän voi saada vastaansa myös

Nuoleskelevat koirat.

Sillä niinkuin rikas mies ja Lasarus kuvaavat sie-
luntiloja, samoin koiratkin. Uudessa Testamentissa
puhutaan muissakin yhteyksissä eläimistä, jotka silloin
edustavat joitakin sille eläimelle kuuluvia ominai-
suuksia ihmisessä. Niinpä sanotaan: 'Älkää antako py-
hää koirille, älkääkä heittäkö päärlyjänne sikojen eteen'
(Matt. 7: 6). Tässä ei tietenkään tarkoiteta koiraa tai
sikaa, vaan ihmisiä, joissa esiintyvät sellaiset luon-
teenominaisuudet mitkä ovat erityisesti huomattavia
mainituissa eläimissä. Niinpä sika saisi edustaa ylen-
syömäriä ja mässääjää. Ja koirina esiinnyimme olles-
samme taipuisia ivailemaan, pilkkaamaan ja näykki-
mään toisiamme tai pyhiä asioita. Köyhän Lasaruksen
paiseita me nuoleskelemme ollessamme halukkaita
ivailemaan ja pilkkaamaan sellaista ihmistä, joka joko
aineellisessa, siveellisessä tai henkisessä kurjuudes-
saan, paiseissaan, etsii apua ja lohtua. Pilkan ja
ivan sijasta pitäisi kaikellinen kurjuus herättämän
meissä sääliä ja myötätuntoa, joka veisi meidät autta-
vaan toimintaan.

Lasaruksen kuolema ja lepo Aabrahamin helmassa.

Lasaruksenkin kuolema on muutos hänen sisäisessä
tilassaan. Hän saattaa olla loppuun väsynyt alituises-
sa rauhattomuudessaan ja etsiskelyssään; hän ei jak-
sa enempää. Silloin hän lopuksi jättäytyy välinpitä-

mättömyyteen, kuolee pois entisestä rauhattomasta tilastaan, lepää sisäisessä välinpitämättömyydessään, yksikaikkisessa toimeettomuudessaan, jota kuvaa olo Aabrahamin helmassa.

Mutta toisellakin tavalla voi Lasarus kuolla. Hän on alinomaisella rauhattomuudellaan etsinyt ja löytänyt, alinomaisella kyselemisellään kolkuttanut ja avannut. Hän on jollakin tavalla, joko toisten henkilöiden, kirjojen tai sisäisen mietiskelyn avulla saanut sitä ruokaa mikä on häntä ravinnut, sitä lääkettä mikä on hänen paiseensa parantanut. Tässä ovat ne enkelit, jotka vievät hänet Aabrahamin helmaan, sisäiseen lepoon ja rauhaan.

Lasarus edustaa, niinkuin sanottu, aivan toisenlaisia sieluntilaa kuin rikas mies. Rikkaan miehen sielussa oli herännyt se tietoisuus, että hänen olisi pitänyt ryhtyä työhön maailman kurjuuden ja tietämättömyyden poistamiseksi, johon työhön hän ei kuitenkaan jaksanut ryhtyä, vaan kärsii tämän leväperäisyytensä ja toimeettomuutensa synnyttämässä ristiriitojen tulessa. Lasarus ei vielä tällaiset huolet paina. Hänen rauhattomuutensa ei nähtävästi johdu veljiensä hädästä, vaan oman sielunsa pelastuksesta. Hän edustaa sellaista ihmistä, joka etsii vain rauhaa, huolehtii vain omasta autuudestaan. Ja kun hän tämän rauhan saavuttaa, silloin hän tyyntyy, nukkuu Aabrahaminsa helmassa toimeettomana, jota lepoa ei häiritse maailmassa tai oman sieluntilansa tuonelassa kärsivien tuskalliset avunhuudot. Hän on kyllä toisilta apua pyytänyt ja ehkä saanutkin, mutta ei jaksanut vielä ajatellaakaan velkansa maksamista. Hän kuvittelee voi-

vansa olla ikuisessa taivaan levossa ja rauhassa, vaikka muu maailma kärsisi ikuisessa tuonelassa.

Tämän Lasaruksen mielentilan kuulee joskus kuvastuvan julkiselta sananjulistajaltakin. Hän tahtoo puhua teosofista elämänymmärrystä vastaan. Ja silloin hän m.m. selittää, että tämä kirkollinen oppi elämästä on niin lohdullinen, kun tietää tämän lyhyen maallisen elämän loputtua pääsevänsä ikuiseen lepoon. Sitävastoin, sanoo hän, tuo jälleensyntymisoppi on niin lohduton, kun ihminen saa kiertää ja kiertää tässä elämän ja kuoleman pyörässä, jossa ehkä miljoonien vuosien kuluessa jotkut sielut täydellistyvät, niinkuin esim. Buddha ja Kristus.

Tuollaista puhetta kuullessa tekisi mieli sanoa: No, mutta jos jälleensyntyminen on elämän totuus, niin se on ja pysyy totuutena, josko se jonkun yksityisen mielestä on lohdullinen tai lohduton.

Ja sitten: onko kirkollinen oppi todella lohdullinen? Eikö se oikeastaan ole äärettömän lohduton: suuri osa ihmiskunnasta, ehkä niiden joukossa nekin, joita olemme oppineet vähän rakastamaan, jäisivät ikuiseen kadotukseen! Ja voisimmeko ajatella, että Jumaluuskin voisi olla lohdutettu muutamien ”valittujen” kanssa sellaisessa taivaassa, jonka ohella olisi ikuinen vaiva samasta Jumaluudesta lähteneille veljille, joskin pieni, tietämätön ihminen voisi olla lohdutettu.

Miksi pelkäisimme syntyä maan päälle uudelleen ja uudelleen, vaikkei muuta, niin sitä varten, että yhdessä kärsisimme, kunnes elämän koulussa oppisimme elämään. Ei, jos lohdutuksesta on puhe, kyllä tuon kirkollisen opin lohdutus kelpaa vain — Lasarukselle.

Sillä hänen tajuntapiirinsä on vielä hyvin pieni, hän on siinä oikeastaan yksin, jotavastoin rikkaan miehen sielussa on jo aukkoja ja halkeamia, joista pilkistää veljiensä surkeus ja hätä.

Haudan takana.

Tämä rikkaan miehen vaiva ja Lasaruksen lepo voivat myös kuvata heidän sielullisia tilojaan kiinteän ruumiin kuoleman jälkeen tuonelassa astraalitason kaamalookassa. Se tapahtuu räikeämmin etenkin silloin, kun ruumiillinen kuolema yllättää heidät ennenkuin ovat ehtineet ruumiillisessa elämässään kokea sen tajunnan muutoksen eli kuoleman, josta edellä puhuttiin. Sillä siinä tapauksessa kiinteän ruumiin kuolema lopettaa rikkaan miehen komean elämän ja Lasaruksen kurjuuden. Kumpikin kokee nyt mitallin toisen puolen, joutuen sille astraalitason alatasolle, mikä vastaa heidän himoruumiinsa tilaa eli ominaispainoa. Niinhän täällä fyysillisessäkin maailmassa kappaleet pysähtyvät ominaispainoansa vastaavaan ympäristöön. Jos esim. venheessä ollessamme heitämme kädestämme ilmaan kiven, puun ja ilmapallon, niin ne menevät eri suuntiin: kivi menee järven pohjaan, puu kellellä vedessä, ilmapallo nousee ilmaan. Jokainen menee omaa ominaispainoaan vastaavan aineen keskuuteen.

Rikas mies oli elämänsä aikana elänyt herkullisesti, ajatellen vain omaa mukavuuttaan. Kun hänelle puhuttiin elämän korkeimmista velvollisuuksista, henkimmästä toiminnasta, oli hänellä aina vaan tuo yksi

lääke: onhan heillä Mooses ja profeetat. Kun hän tuonelassa niittää maisen elämänsä kylvöä, kärsii omien himojensa tulessa ja etsii apua ja lohtua, saa hän kouriin tuntuvaan opetuksen elämän järkkymättömästä laista, karman laista. Kun ei hän ennen välittänyt muiden kärsimyksistä, saa hän nyt vuorostaan olla ilman apua. Karma on se lujitettu juopa mikä estää hänen saamasta lohdutusta. Ja sen juopan on rikas mies itse rakentanut.

Nyt vasta, toimintansa ja toimittamattomuutensa hedelmiä niittäessään, rikas mies älyää, kuinka hän maisen elämänsä aikana oli elänyt vastoin elämän sisäisiä lakeja. Silloin hänelle selviää, kuinka tärkeätä olisi hyvän lain selvittäminen ihmisille, etteivät he tietämättömyydessään aiheuttaisi itselleen tällaista vaivaa. Hän muistaa veljensä, joiden luokse toivoo Lasaruksen lähtevän. Ei hän tuonelassakaan ajattele sitä mahdollisuutta, että itse lähtisi veljillensä sanaa viemään. Tämä johtuu siitä, ettei hän ole maan päällä eläessään oppinut ajattelemaan toisten auttamista. Korkeintaan on hän joskus ajatellut kuinka muut ehkä joutaisivat tekemään työtä kärsivien auttamiseksi. Siksi hän nyt osaa pyytää Lasaruksen lähettämistä. Mutta siihen hän saa omalta tajunnaltaan, joka hänelle näyttäytyy ulkokohtaisena Aabrahamina, oman tylyn vastauksensa: Onhan heillä Mooses ja profeetat.

Kukaan ei kykene eikä ole oikeutettu astraalimaailmassa astumaan auttajien joukkoon, ellei hän ole sitä askelta ottanut maisen elämänsä aikana. Mainen

elämä on aloitteiden ja toiminnan aika, jonka varjo eli heijastus niitetään astraalimaailmassa.

Näin on omaa etuaan tavoitteleva rikas, joko aineellisesti tai älyllisesti, opillisesti rikas mies joutunut tuonelassa oman toimintansa ja laiminlyöntinsä aiheuttamaan tilanteeseen, jossa toteutuvat viisaan sanat: mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin.

Samoin on Lasaruksen laita. Hän on elänyt aineellisessa puutteessa, joten ei ole joutunut elämälle siinä suhteessa velkaan. Siksi hän nyt, ruumiin tarpeista vapauduttuaan, saa rauhassa levätä tajuntansa, Abrahaminsa helmassa. Tai jos hän on ollut älyllis-opillisesti ja hengessään köyhä, kärsien sielullisen kurjuuden paiseissa, on hän silloinkin tavallansa velaton elämän edessä, joten hän saa levätä rauhassa.

Kuitenkaan ei tämä Lasarus-tila, enempää kuin tässä kuvatus rikkaan miehen tilakaan, ole mikään tavoiteltava ihannetila. Sitä ne eivät ole kumpikaan. Ne vain esittävät tuokiokuvan inhimillisen kehityksen pitkältä taipaleelta ja hänen suhteensa lakisiteiseen ympäristöön. Me voimme niitä opiksemme miettiä, ja tarkastella omaa tilaamme niiden valossa.

Kun tässä kuvauksessa olemme joutuneet haudantakaiseen elämään, niin on ehkä tarpeellista vielä muutamalla sanalla jatkaa, jottemme jättäisi lukijaa epätietoisuuteen näiden ”vainajien” vastaisesta kehityksestä. Sillä heidän olonsa tuonelassa ei ole sen ikuisempaa kuin oli heidän olonsa maan päälläkään. Kun he ovat tuonelassa niittäneet maisen elämänsä kylvöstä aiheutuneen sadon, kuolevat he ja heräävät taivasmaailmaan, keräten mennessään kaiken koke-

muksensa jälleensyntyvän itsensä kasvamiseen tarvittaviksi aineksiksi. Kun se on tehty, alkaa uusi kierros kokemusaineiston hankkimiseksi maisessa elämässä. Näin he rikastuttavat tietojansa, kasvattavat kykyjäänsä, herkistävät sisäisen omantuntonsa ääntä. Ehkä rikas mies on kokemuksistaan ja kärsimyksistään jotakin oppinut, jottei enää heittäisi kaikkia Mooseksen ja profeettain tehtäväksi, vaan ryhtyisi itsekin työhön. Ja ehkä Lasaruskin voimistuu niin paljon, ettei omista paiseistaan päästyään heittäydy aivan rentonaan Aabrahaminsa helmaan lepäämään, vaan kokeneena katselee ympärilleen mitä voisi tehdä toistenkin Lasarusien paiseiden parantamiseksi.

Näin ihminen jatkaa kiertokulkuaan kolmessa maailmassa, ainemaailmassa, tuonelassa ja taivaassa. Ne kyvyt mitä meillä nyt on, eivät ole tyhjästä tulleet, vaan ovat tuloksia edellisten elämien kokemuksista. Näitä kokemuksia me keräämme ja kykyjämme kasvatamme nykyisessä ja tulevissa ruumistuksissa, siihen asti kunnes saavutamme sen kehitystilan, mikä oikeuttaa meidät siirtymään yläpuolellemme oleviin yhä korkeampiin kehitysjärjestelmiin.

Ja tärkein kaikista ominaisuuksista on auttavaisuus, rakkaus. Sillä itsekkyyys painaa alas, mutta rakkaus kohottaa ylös.

LASARUKSEN KUOLLEISTA HERÄTTÄMINEN.

Johanneksen 11:ssa luvussa oleva kuvaus Lasaruksen kuolleista herättämisestä on yksi niitä kertomuksia joissa esiintyy Jeesuksen suuri voima.

Ollessamme kirkollisen kirjainuskon kannalla me näemme vain etupäässä tuon ihmeen, jolloin jo neljä päivää haudattuna ollut haiseva ruumis herätetään uudelleen eloon. Me emme tule antaneeksi kuvauksen muille henkilöille ja tapauksille niille kuuluvaa arvoa.

Kuitenkin tämä kuvaus on syvä ja monipuolinen, joten sitä voidaan katsoa useammalta puolelta. Voim mekin sitä ensin katsoa sellaisenaan, ympäristöönsä vaikuttavana tapauksena, sitten verhottuna opetuksena ihmisen henkisessä kehityksessä.

Tapauksen vaikutus ympäristöön.

Jos aluksi jättäisimme sanomatta mitään itse asiasta, vaan tarkkailemme sen ympäristöönsä tekemää vaikutusta, niin on siinä sellaisenaan paljon opittavaa. Sillä yksinkertaisen otaksuman mukaan luulisi tällaisen teon herättävän suurinta kunnioitusta ja ihai-

lua; luulisi ihmisten joukolla rientävän tällaisen voimakkaan herättäjän luo oppimaan. Ja sanotaanhan kyllä useiden juutalaisista tämän vuoksi uskoneen Jeesukseen. Mutta kun muutamat menivät fariseuksille asiasta kertomaan, vaikutti se heissä aivan toisella tavalla. Hekään eivät epäile itse tapausta, mutta se, kumma kyllä, vaikuttaa heissä paheksumista.

Tämä ylipappien ja fariseusten paheksuminen on perin kuvaava tässä kertomuksessa. Sillä ainakin ylipappien, joiden huolena on kansan henkinen kasvatus ja johto, luulisi iloitsevan tällaisen voimakkaan apulaisen ilmaantumisesta kansan joukosta. Mutta kun ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Neuvostoon neuvottelemaan mitä olisi tehtävä, niin he esittivät sen mielipiteen, että jos he antavat Jeesuksen rauhassa olla, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat heiltä sekä maan että kansan.

Nämä kansan henkisen elämän viralliset johtajat, ylipapit ja fariseukset, eivät ryhdy ollenkaan neuvottelemaan siitä, kuinka tuollaista voimakasta profeettaa voitaisi parhaiten käyttää henkisen elämän herättäjänä ja ylläpitäjänä kansassa, jonka juuri luulisi olevan heille sydämen esian. He eivät ollenkaan harkitse Jeesuksen tekoa siltä pohjalta, josko se vaikuttaisi kansassa harrastusta henkisiin asioihin tai ei. Heille on paljon tärkeämpää pysyttää kansa heidän säädöksiensä alamaisuudessa. Menevätpä niinkin pitkälle, että pitävät parempana tappaa Jeesuksen, kuin että kansa livahtaisi heidän käsistään. Vieläpä Lasaruskin olisi saatava tapetuksi, koska hänkin, ollen elävänä todistuksena Jeesuksen herättävästä voimasta on

omiaan vieroittamaan kansaa pois ”oikean” kirkon helmasta.

Tämä puoli kuvauksessa sietää tulla tarkemmin harmituksi. Sillä sellaisenaan ei tämä ilmiö kuvasta ainoastaan pari tuhatta vuotta sitten vallinneita oloja, vaan kuvastuu siinä kaikkina aikoina vallinnut kamppailu virallisuuksiin jäykistyneen kirkon ja henkisen herätys- ja uudistamistyön tekijäin välillä. Niinpä sama verisiin vainoihin asti mennyt ahdasmielisyys ja suvaitsemattomuus on ollut hyvin ominaista siinä virallistuneessa ja muotomenojen toimittamiseen jäykistyneessä uskonnossa, joka virallisesti tunnustaa tuon samaisen Palestiinassa vaikuttaneen Mestarin ylimmäksi opettajakseen. Miltei poikkeuksetta todelliset hengen suurmiehet ja sankarit, jotka omia etujansa ajamatta ovat tahtoneet herättää kansaa henkisestä kuolon tilasta, ovat tulleet kirkon taholta tuomituiksi, kuka julistettu harhaoppiseksi, kuka tapettu, aina sen mukaan kuinka yleinen sivistystaso kulloinkin on sallinut.

Eikä tämä tilanne suinkaan ole meidän ajallamme lakannut. Joskaan ei enää aivan ruumiillista verta vuodateta, niin uskonnollinen ahdasmielisyys kuitenkin rehoittaa. Jos meidänkin ajallamme esiintyy henkinen liike, niin ei koeteta siihen tutustua siinä mielessä, että nähtäisiin mihin se toiminnessaan tähtää ja mitä se on, vaan sitä tarkkaillaan siinä mielessä, jotta sitä osattaisiin vastustaa, osattaisiin harhaoppisuudeksi julistaa. Asiallisesti tehdään samoin kuin Luukas (6: 7) kertoo kirjanoppineiden ja fariseusten tehneen Jeesuksen ollessa synagogassa opettamassa, jossa samal-

la kertaa sattui olemaan mies, jonka käsi oli kuivettu-
nut. Kas silloin nämä oikeaoppiset uskovaiset eivät
koettaneet seurata ja oppia Jeesuksen puhetta, vaan
heille oli paljon tärkeämpää pitää vaaria, josko Jee-
sus parantaisi sapattina ja siten työskentelisi heidän
kirkollisia säädöksiään vastaan.

Kertomuksen sisäinen merkitys.

Vaikkakin meillä näinollen on paljon opittavaa täs-
tä kuvauksesta sellaisenaan, jos tahdomme sen ope-
tuksen valossa tarkkailla omaa suhdettamme oman
aikamme henkisiin liikkeisiin, ei meidän kuitenkaan
pitäisi pysähtyä näiden ulkoisten seikkain tutkimisiin
ja vertailuihin. Sillä epäilemättä tässä piilee syvem-
mällä jotakin enemmän kuin ruumiin henkiin herättä-
minen. Eihän jonkun mätänevän ruumiin herättämi-
sestä olisi suurtakaan apua ihmiskunnan kehitykselle,
koska luonto muutenkin huolehtii ruumiiden jatkuvas-
ta luomisesta. Toista on, jos ihmisiä saadaan sielulli-
sesti, henkisesti herätetyiksi.

Kuitenkin asialla voi olla ruumiillinenkin puoli.

Salatieteelliseltä taholta on sanottu, että ainoa lo-
pullisesti varma merkki kuoleman ja valekuoleman vä-
lillä on siinä, onko elämänlanka katkennut vai eikö.
Vaikka ruumis jo haisisi, niin se voi herätä henkiin,
ellei elämänlanka ole katkennut. Näin on voinut käy-
dä Lasarus-vihkimyksen yhteydessä. On muistettava,
että vanhoissa Mysteerioissa vihittävä oli noin kolme
vuorokautta niin syvässä transsissa, että se muistutti
kuolemaa. Hierofantti hänet sitten herätti. Lasarus-

viikimys on nähtävästi tapahtunut erikoisissa oloissa, jossa Jeesus toimi herättävänä hierofanttina.

Tämä ruumiillinen puoli ei kuitenkaan ole tärkeintä asiassa. Lasarus-kohtauksen ja viikimyksen tärkein puoli on luonnollisesti tajunnan siveellishenkinen herääminen, syventyminen ja avartuminen.

Tälle pohjalle asettuessamme voimme sijoittaa kaikki tämän tapauksen henkilöt yhteen ihmiseen. Martta, Maria, Lasarus, ylipapit, kirjanoppineet ja fariseukset, kaikki nämä ja vieläpä Ihmisen Poikakin, kuvaavat erilaisia puolia, ominaisuuksia ja voimia, jotka määrättyinä kehityskausina näyttäytyvät ihmisessä. Ensiksi koetamme miettiä mitä merkitsee

Maria.

Sisarukset Maria ja Martta edustavat sieluelämän sydän- eli tunnepuolta, jotavastoin Lasarus, heidän veljensä, edustaa älyä. Niinhän yleensä nainen edustaa enemmän sydäntä, mies taas ilmentää enemmän älyä.

Ymmärtääksemme sitten Mariaa, voimme ajatella ihmisen sisäistä tilaa ennen kuin tämä Betanian Maria esiintyy.

Niin kauan kun ihminen toimii ja viihtyy pääasiassa aistillisen elämän pyörteissä, kun hänelle on kylliksi huolta ruumiillisen elämän tarpeista ja mukavuuksista, silloin hänellä ei ole aikaa eikä halua henkisten asioiden harrastuksiin. Jos hänelle puhutaan henkistä ja yliaistillisista asioista, eivät ne saa hänessä vastakaikua, koska ihmisen sielunelämässä ei vielä

esiinny kaipuuta tähän suuntaan. Maria hänessä vielä nukkuu, ellemme sanoisi olevan kuolleena.

Tällaisessa aistillisen eläinihmisen tilassa on varmaankin kulutettu monen monia maisen elämän ruumistuksia. Sitten ihminen vähitellen kyllästyy tuohon uudelleen ja uudelleen pettävään aistimuselämään. Hänessä herää heikko ikävöiminen johonkin kauniimpaan, korkeampaan, kestävämpään elämään. Hän ei sitä vielä ajattele, järkeile; se on enempi tunteen, sydämen asia. Hänestä sukeutuu ihanteellinen ihminen, joka kaipaa, ihailee ja kunnioittaa kaikkea kaunista ja jaloa. Ja koska uskonnot etupäässä edustavat henkistä elämää, kohdistaa hän ikävöimisensä niiden puoleen. Se näyttäytyy uskonnollisena hartautena, se pukeutuu nöyrään kunnioitukseen uskontoa ja sen edustajia kohtaan. Ja tällöin ei uskonnon rappeutuneisuus tee tyhjäksi hänen hartauttaan, kunhan vain hän on vilpiton ihailevassa hartauudessaan.

Kun ihminen tulee kehityksessään tällaiseen tilaan, silloin hänessä alkaa näyttäytyä Maria. Tähän tilaan tultuaan ihminen ikävöitsee saada istua ”Herran jalkojen juuressa” (Luukk. 10: 39). Tämä Herra, jonka jalkojen juuressa Maria istuu, on etupäässä ihmisen oma korkeampi Itse, Ihmisen Poika. Tältä sydämensä Ihmisen Pojalta Maria ottaa vaikutteita. Sen jalkojen juureen alempi, persoonallinen minä alentuu kuuntelemaan ja oppimaan. Tämän ylemmän puolen, Ihmisen Pojan vaikutuksesta ihminen kasvaa Marian nöyrässä hartauudessa, kunnioittavassa rakkaudessa.

Kuitenkin sisäinen Ihmisen Poika voi näyttäytyä ulkokohtaisenakin Herrana, jonka jalkojen juuressa

Maria istuu. Maria-ihminen mielellänsä viihtyy pyhien kirjojen ja asioiden ääressä, samoin sellaisten ihmisten seurassa ja lähellä, joissa hän huomaa esiintyvän sitä hartautta ja henkistä elämää, jota hän kaipaa ja ikävöittää.

Näin esiintyy ja kehittyy ihmisessä Betanian Maria. Katsokaamme kuinka hänessä näyttäytyy

Martta.

Niinkuin Maria, samoin Marttakin edustaa sydämen eli tunteen puolta. Marttaa voidaan kuitenkin katsoa ainakin kahdelta puolelta. Voitaishan sanoa Martaksi sellaista ihmistä, joka ei vielä ole tullut Maria-tilaan, vaan puuhaa ja touhuaa yksinomaan aistimuselämän pyörteissä. Ja luultavasti Betanian Martasta voitaisiin ajatella sellaistaakin, etenkin noiden Herran sanojen johdosta: ”Martta, Martta, monissa sinä huolehdit ja hätäilet, mutta vähä on tarpeen, tahi yksi vain. Maria on valinnut hyvän osan ja sitä ei oteta häneltä pois” (Luukk. 11: 41—42).

Kuitenkin Betanian Martta voi kuvata aivan toista sieluntilaa, sellaista tilaa, mikä näyttäytyy Maria-tilan ohella ja jälkeen.

Kun ihminen on valinnut sen hyvän osan, että hän jaksaa riuhtaista itsensä irti aistimuselämän siteistä, ottaa itselleen aikaa istua Herran jalkojen juureen kuuntelemaan ja oppimaan, niinkuin Maria teki, silloin hän voi jonkun ajan kuluttua ”ottaa naulan vääräntämätöntä, kallisarvoista nardusvoidetta ja voidella Jeesuksen jalat ja pyyhkiä ne hiuksillaan” (Joh. 12: 3). Ja tästä ei ole pitkä matka palvelevaan Marttaan.

Betanian Martta voikin kuvata myös sellaista ihmistä, joka on aikansa istunut Herran jalkojen juuressa kuuntelemassa ja oppimassa ja sitten nousee palvelemaan. Ja Marttahan se oikeastaan on, joka esiintyy toimivana, palvelevana, auttavana; on aina ensimmäisenä siellä missä palvelusta tarvitaan. Hän se otti vaeltavan Jeesuksen taloonsa (Luukk. 10: 38). Ja kun Mariasta sanotaan, että hän myös istuutui Herran jalkojen juureen, niin tämä ”myös” edellyttää, ettei hän yksin istunut, vaan että Marttakin istui. Ja tuskinpa Martta olisi Jeesusta taloonsa ottanut ja ylenmäärin palvellut, ellei hänessä olisi ollut rakkautta Jeesus-elämään. Hän vaan toivoisi sisarensa Mariankin osoittavan rakkauttaan Jeesusta palvelemalla, eikä vain kuuntelemalla. Siksi hän meneekin Herran luokse ja sanoo: ”Etkö välitä mitään siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan? Sano nyt hänelle, että hän minua auttaisi”.

Mutta eihän Jeesus voi mitään pyytää. Hänkin vain antaa; rakkaus on vapaata antamista. Siksi ei Marialakaan voida pyytää enempää kuin hän itse antaa. Ja pyytämisellä saatettaisi arka Maria vielä karkoittaa takaisin aistimuselämään, pois siitä hyvästä osasta minkä hän jo on valinnut. Siksi Jeesus antaakin viisaasti harkitun vastauksen, josta molemmat voivat saada rohkaisua ja innostusta. Jeesus vastaa Martalle: ”Martta, Martta, monissa sinä huolehdit ja hätäilet, mutta vähä on tarpeen, tahi yksi vain”. Tämä on lohdutukseksi ja rohkaisuksi Martalle. Mariaa taas rokaistaan sanoilla: ”Maria on valinnut hyvän osan, ja sitä ei oteta häneltä pois”.

Marian osa oli hyvä siinä merkityksessä, että hän oli aistimuselämän puuhien tilalle valinnut Herran opetuksien kuuntelemisen. Se on välttämätön valmistusaika, voidaksensa sittemmin esiintyä palvelevana Marttana. Jos Marialta nyt jo olisi enempi pyydetty, jos olisi käsketty nousemaan auttaaksensa Marttaa palveluksessa, olisi se, niinkuin sanottu, voinut karakoittaa Marian takaisin aistimuselämään.

Niinkuin siis Martta Betaniassa on ensimmäinen kutsumassa Jeesuksen huoneeseensa, samoin hän tässä Lasarus-kertomuksessakin on miltei aina ensimmäisenä. Niinpä sanotaan: ”Ja Jeesus rakasti Marttaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta”. Jeesuksen rakkauden kohteena esiintyy siis Martta etusijalla. Samoin sanotaan: ”Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona”.

Tässäkin Martta taas ensimmäisenä rientää Jeesusta vastaan, samoin kuin ennen Betaniassa kutsui hänet taloonsa. Mariakin kyllä rientää nopeasti Jeesusta vastaan sitten, kun on Martalta kuullut Opetajan häntä kutsuneen; siis kutsuttuna.

Voimme siis pitää Marttaa sellaisena ihmisenä, joka on aikansa istunut Herran jalkojen juuressa oppimassa uhrautumisen ja rakkauden suurta läksyä, ja sitten tämän läksyn johonkin määrään opittuaan, opittuaan rakastamaan Herraansa, nousee ylös palvelemaan Häntä ja Hänen pienempiä veljiään.

Lasarus.

Niinkuin Maria ja Martta kuvaavat sieluelämän

tunnepuolta, samoin Lasarus, veljenä, miehenä, kuvaa sieluelämän ajattelupuolta, älyä, järkeä.

On kuvaavaa, ettei Luukas mainitse tästä veljestä mitään, kertoessaan Martan ottaneen Jeesuksen taloonsa. Samoin tämä Johanneksen esittämä Lasarus-kertomus alkaa omituisella tavalla. Sanotaan: "Ja eräs mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana . . . ja Lasarus, joka sairasti, oli hänen veljensä".

Maria ja Martta ovat tässä etualalla, jopa niin, että koko kylä mainitaan heidän kyläkseen. Lasarus esiintyy sivullisena, veljenä ja sairaana.

Tässä näennäisesti vähäpätöisessä seikassa ilmenee henkisen kehityksen järjestys. Ensin ihmisen on tultava Mariaksi, sitten Martaksi, jonka jälkeen sairas Lasarus vasta esiintyy. Ihminen ei voi nousta älyllään henkiseen elämäänsä ennenkuin hän sydämeltään, tunne-elämältään, on noussut Marian ja Martan tilaan, on puhdistunut himoluonteestaan, kohottanut sydämensä hartauden ja rakastamisen tilaan.

Ihminen voi sydämessään, tunteidensa hartaudessa nousta jaloonsa, jopa Martan palvelevaan, uhrautuvaan elämäänsä, vaikkakin hän älynsä puolesta on tästä osattomana. Hän ei vielä palvele älyllään, ei osaa asettaa palvelukselleen älyllisesti selvää pohjaa, ei selvittele itselleen minkä tähden on niin toimittava. Hänessä on herännyt vain tuo liikkeelle paneva voima, hartaus, jonka opastamana hän toimii mitä hän toimii. Sentähden älyn täytyy myös liittyä tunteen hartauteen ja sen on ryhdyttävä omalla tavallaan henkisiä asioita miettimään.

Tämä on omalla ajallaan välttämätöntä, luonnollista ja turvallistakin. Sillä ellei älyä syvällisemmin herätettäisi ja saataisi mukaan hengen elämään, voisi siitä koitua se vaara, että ihminen sotkeutuisi kaikenlaisiin älyllisiin saivarteluihin henkisissä asioissa. Ja voisipa vielä käydä niinkin, että hän tekisi henkisestä toiminnasta itsellensä itsekästä etua tarjoavan elostelupaikan. Sentähden hyvinkin ymmärrämme, että oltuaan aikansa Marian ja Martan hartauden asteella, esiintyy ihmisessä yhä lujittuva pyrkimys päästä myös älylliseen uudestisyntymiseen, jotta ihminen älyssäänkin oppisi oikein ja asiallisesti ymmärtämään henkisen maailman lakeja ja elämää. Ja silloin Lasarus sairastuu. Millä tavalla? Ymmärrämme tämän muistaessamme Lasaruksen edustavan inhimillistä älyä, jolle on ominaista toimia itsekkäästi. Nyt siskot, jalostuva tunne-elämä, odottaa veljeäkin seuraamaan mukana syvempään henkiseen elämään. Tämä vaatimus on inhimilliselle älylle raskasta. Sentähden tätä välttämätöntä ylimenotilaa sanotaan sairaudeksi. Mutta tästäpä sairaudesta Jeesus sanoo: ”Tämä tauti ei ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, jotta Jumalan Poika sen kautta kirkastuisi”.

Ehkä olemme tottuneet ajattelemaan tällä lausunnolla tarkoitettua sitä, että jonkun ihmisen piti varta vasten sairastua, nukkua ja kuolla, jotta Jeesuksella Jumalan Poikana olisi tilaisuus kirkastua tuollaisen kuolleista herättämisen kautta. Mutta tämä on aivan nurinkurinen käsitys. Yhtä hyvin voisi sanoa, että ihmiskunnan piti langeta Aatamin kautta syntiin, jotta Jumalalla oli tilaisuus kirkastua poikansa uhrikuole-

man kautta. Jeesuksen lausunto käy selväksi ajattellessamme sen tarkoittavan sisäistä uhrikuolemaa, sitä kehityskautta, jolloin ihminen älyllisesti toimivana olentona nousee alemmasta eli eläinihmisestä ylempään, Jumal-ihmiseen. Jumalan Poika kirkastuu ihmisessä siten, että hän jossain määrin alkaa toimia Jumalan Poikana, jota varten ihminen alistaa älynsä sisäisen Jumalansa johtoon. Ihminen alistaa käytännöllisellä tavalla ”jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle” (2 Korint. 10: 5).

Mutta tämä kirkastuminen tapahtuu ihmisessä vain siten, että hän sairastumisen, nukkumisen ja kuoleman kautta siirtyy pois itsekkästä ja epäilevästä tilastaan. Siihen mennessä saa ylempi puoli odottaa ilmenemismahdollisuuttaan. Tätä tarkoittanee se, kun sanotaan Jeesuksen viipyneen Lasaruksen sairastumisen tähden vielä kaksi päivää siinä paikassa.

Tämän sairauden aikana vallitsee yö, älyllinen yö. Siitä sanotaan: ”Joka vaeltaa yöllä, hän loukkaa itsensä, sillä valo ei ole hänessä”. Että tällä lausunnolla tarkoitetaan sisäistä yötä, näkyy heti seuraavista sanoista: ”Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen hänet herättämään unesta”.

Tämän sairauden ja nukkumisen yhteydessä tapahtuu kuolema, sisäinen tajunnan muutos, jolloin ihminen ajattelevana olentona päättävästi kääntää selkensä itsekkäälle elämälle, kuolee omille älyllisille epäilyksilleen. Siinä suhteessa kypsyttyneenä hän ”haisee jo.”

Tämän kuolon kamppailun aikana tapahtuvat keskustelut Jeesuksen ja toiselta puolen opetuslasten ja siskojen välillä edustavat niitä sisäisiä taisteluja, joi-

hin ihminen joutuu tänä älyllisen ylimenon aikana. Sillä monenlaiset vastukset ja viivyttävät viettelykset on ihmisen tässä voitettava.

Ennenkuin siis ihminen voi herätä älyllisesti korkeimmassa minässään, täytyy hänen tavallansa kuolla alemmassa älyssään. Tätä kurvannee Jeesuksen toisessa yhteydessä lausumat sanat, joiden sanojen toteutuminen on Ihmisen Pojan kirkastumisen ehtona: ”Jos ei vehnän jyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yhdeksi jyväksi; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää” (Joh. 12: 24). Sillä ellei ihminen kuole persoonallisuudelleen, niin se jää yhdeksi jyväksi, tuoksi persoonallisuudeksi; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää siinä ylemmässä tajuntatilassa, Jumalan Pojassa, jossa kaikki olennot ovat yhtä.

Ja tämän Lasaruksen kuolleista herättämisen voi toimittaa ainoastaan Kristus, Jumalan Poika. Ihmissessä, vihittävässä, tämä taas edellyttää älyllistäkin rakkautta. Ellei ihmisessä ole syntynyt toiminnassa uhrautuva Kristusrakkaus, ei hän jaksa herätä älyllisesti korkeampaan elämään. Ainoastaan rakkaus, ihmisielussa syntynyt Rakkaus on se voima, mikä tämän heräämisen tekee mahdolliseksi. Ja ne tuskat, joita Jeesuksella on, kun sanotaan hänen joutuneen hengessään kuohuksiin ja itkeneen, ne kuvaavat niitä suuria tuskia ja ponnistuksia, joita Mestari ja ylempi minä saa tehdä saadaksensa persoonallisen minän heräämään ja yhtymään ylemmän minän johtoon.

Tätä sisäistä kamppailua vaikeuttaa vielä se, että ihmisen tunteissakin edelleen piilee epäily. Tätä ai-

naista epäilystä edustavat Martan sanat: "Herra, hän haisee jo".

Mutta tähän vastaa Jeesus: "Enkö sanonut sinulle, että, jos uskoisit, olisit näkevä Jumalan kirkkauden?" Ja Jeesus kehoittaa vierittämään kiven pois haudan ovelta, s.o. vierittämään pois epäilyksemme. On huomattava, ettei hän vieritä kiveä, vaan sanoo: "Ottakaa kivi pois". Sillä tämä epäilyksen raskas kivi, joka sulkee sielumme aineellisen aistimuselämän hautaan, se meidän on itse vieritettävä pois; on tavallisessa päivä-tajunnassamme voitettava kaikki epäilykset siitä, että ihminen voi elää henkistä, epäitsestä elämää. Ja tämän kun teemme, silloin henkinen puolemmme jumalaisella voimallaan herättää meidät älylliseen henkisten asioiden ymmärtämiseen, päästää Lasaruksen niistä kääreistä ja hikiliinoista, joihin olemme sen käärineet.

Tämä Lasaruksen älyllinen herääminen kuvastuu myös helluntaijuhlan Pyhän Hengen vuodattamisessa opetuslapsille, josta Jeesus sanoo: "Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, opastaa hän teidät koko totuuteen" (Joh. 16: 13). Ja Pyhän Hengen voi ihmiselle lähettää vain Isän tykö mennyt Poika. Ainoastaan tahto olla yhtä Isän kanssa, tahto rakkaudessa palvella Häntä ja Hänen maailmaansa, se herättää ihmisen älyn henkisesti, jota sitten käytetään Isän tahdon toteuttamiseen.

Ylipapit ja fariseukset.

Kun ihminen näin sisäisten ponnistelujensa avulla on herännyt älyllisesti henkiseen elämään, silloin hä-

nessä esiintyvät uudet sisäiset vastustajat. Kerrotaanhan kuinka Lasaruksen herätyksen jälkeen useat juutalaiset uskoivat, mutta muutamat menivät fariseusten luo ja kertoivat mitä Jeesus oli tehnyt. Silloin ylipäpiti ja fariseukset neuvottelevat ja tulevat siihen tulokseen, että ”jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan”.

Tämä asia esitettiin jo yleiseltä kannalta, kun oli puhe tapauksen vaikutuksesta ympäristöön. Nyt koetakaamme vielä nähdä mitenkä tämä näytelmä esiintyy heränneen Lasaruksen sielussa.

Uskovaiset juutalaiset edustavat tässä niitä Lasaruksen sisäisiä kokemuksia, jotka hänelle vakuuttavat henkisen elämän mahdollisuuden ja todellisuuden. Ne todentavat hänelle, ettei ihminen tarvitse olla henkisesti kuollut, haiseva ruumis, vaan hän voi myös elää, voi elää Kristuksen rakkauselämääkin.

Mutta toiselta puolelta hänessä esiintyy taas epäilyksiäkin. Ne ovat nyt hänen tahdossaan. Näitä edustavat ne juutalaiset, jotka menevät fariseusten luo ilmoittamaan.

Ihmisen omat sielulliset voimat ne tässä esiintyvät neuvottelemassa. Alemmat äänet keskustelussa kuiskaavat: Jos sinä alat seurata elämässäsi Jeesuksen vuorisaarnan käskyjä ja ohjeita, joudut aivan hunninkolle, menetät mukavuutesi ja toimeentulosi mahdollisuudet; roomalaiset, s.o. tavalliset maailman lakeja noudattavat ihmiset, vievät sinulta maat ja kansat.

Tämähän on ainainen epäily: Jeesuksen oppi on kaunis ja ihanteellinen, mutta epäkäytännöllinen ja

mahdoton käytännössä toteuttaa. Tuo vanha ulkonainen kirkkojärjestelmä virallisine pappeineen on sentään niin mukava ja turvallinen. Maksan heille kymmenykset, uskon auliisti heidän esittämänsä opinkappaleet, silloin he toimittavat kaikki minun puolestani. Ei minun tarvitse erityisesti syntyinkään langeta, koska Aatami jo on antanut Jeesukselle tilaisuuden osoittaa suurta rakkauttaan. Eikä minun tarvitse Jeesusta ja hänen elämäänsä sen syvemmin tuntea, ei pientä järkeäni näissä asioissa vaivata. Ovathan papit ja piispat hänen sijaisinaan maan päällä. Ne tietävät mitä autuuden asioissa tarvitaan tietää. Alttiisti he välittävät minun asiani Jeesuksen kanssa, julistavat anteeksi minun syntini, verisimmätkin syntini ja vääryyteni, kunhan vain katuvaaisena ja armoa isoovana lankean polvilleni heidän edessään, tunnustaen itseni syntiseksi ja kirotuksi joko tavallisessa synnintunnustuksessa tai salaripissä, enkä vastusta heidän anteeksiantonsa pätevyyttä ja voimaa.

Todellakin suurta ja ylevää: Jeesus Golgatalla vrensä vuodattaa minun raukan puolestani; papit avaavat synninpäästössä avoimen tien hänen veriseen ja ihanaan syliinsä! Saa elää täällä maan päällä mukavasti, rikkaudessa ja loistossa, ja sitten veisata hallelujaa iankaikkisesti taivaissa, Jeesuksen verisessä helmassa. Ei tarvitse vaivata tyhmää päätänsä ei pientä sydäntänsä niiden onnettomien vuoksi, jotka elävät puutteessa ja kurjuudessa täällä maan päällä, ei niidenkään kurjien vuoksi, jotka eivät viitsi katua ja uskoa syntejänsä anteeksi, jot-

ka saavat iankaikkisesti kitua tulisessa pätsissä pahojen enkeleiden kanssa.

Näin saarnaavat ylipapit ja fariseukset ihmisen sielun neuvostossa. Ja monet ihmiset uskovat tosissaan tuon saarnan, ja — todistavat uskonsa elämälläään.

Mutta sitten esiintyy eräs merkillinen, Kaifas niminen ylimmäinen pappi, joka antaa tuon viisaan ja syvällisen neuvon: "Te ette tiedä mitään, ettekä ajattele, että teille on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu".

Tiedämme kyllä, että historiallinen Kaifas edusti itsekkyyttä. Mutta sielullisesti voimme ottaa asian päinvastoin. Ja silloin ylimmäisen papin puhe on ihmisen ylemmän puolen puhetta kaikkia alemman puolen epäilyksiä vastaan. Ihminen tulee sisäisesti yhä varmemmin vakuutetuksi siitä, ettei hän voi tehdä loppumattomiin laskelmia vastaan tulevien elämän lakien edessä; hänen täytyy oppia sanomaan alemman luontonsa itsekkäille ja epäileville kuiskauksille: te ette tiedä mitään, ette tunne henkisen elämän lakeja, ette käsitä, ettei henkisesti kuolleista noussut ihminen työskentele omaa mukavuuttaan ja huoliaan ajatellen, ei oman turvallisuutensa pohjalle tehtyjen laskelmien mukaan, vaan ovat hänen toimintaohjeinaan Totuus ja Rakkaus, uhrautuminen kokonaisuudelle. Jokainen ihminen tulee olemaan se "yksi ihminen", jonka on kuoltava uhrina kansan edestä, s.o. ihmisen tosielämä alkaa vasta silloin, kun hän oppii uhrautumaan. Ainoastaan tällainen elämä on todellista ihmisellistä elämää. Ainoastaan se pelastaa ihmiset ja kansat hukkumasta. Ei ole muuta tietä pelastukseen, elämään.

Näin puhuu kuolleista herätetyn ihmisen sielussa eräs ylipappi. Ja ellei ihminen tätä ääntä seuraisi, silloin hän Juudaksen lailla kavaltaisi Mestarinsa. Mutta tässä Lasaruskertomuksessa kuvatun ihmisen sielussa näyttää tämä ylipapin ääni pääsevän voitolle. Sillä seuraavassa kertomuksessa (Joh. 12: 1—8) on tässä kuvattu ihminen taas Jeesuksen seurassa, jolloin kaikki kolme sisäistä puoltaan ovat kehittyneet toiminnassa: Martta tapansa mukaan palvelee, Lasarus on yhtenä pöydässä Jeesuksen kanssa, ja Maria-kin on jo noussut, voitelee kallisarvoisella voiteella Jeesuksen jalat ja kuivaa ne hiuksillaan.

KUNINKAAN TULTUA.

Epäilemättä tärkeimpiä kohtia kristillisissä opeissamme on oppi tuomiosta. Tuomiopäivä tulisi olemaan hyvin hirmuinen, etenkin sen lohduttoman lopputuloksen tähden, että silloin ihmiskunta, saman taivaallisen Isän lapset, tulisivat ikuisiksi ajoiksi eroitetuiksi kahteen joukkoon, toiset iankaikkiseen rangaistukseen, toiset iankaikkiseen elämään. Tähän on tultu, kun on kadotettu avaimet pyhien kirjoitusten sisäiseen ymmärtämiseen, jolloin nähdään vain niiden ulkonainen, kirjaimellinen esitys, eikä huomata edes niitä soveltamattomia ristiriitoja, joihin kirjaimellisen tulkinnan varassa joudumme.

Erittäinkin Matteuksen 25: 31—46:ssa oleva esitys on saanut olla tukemassa tällaista oppia. Sentähden koettakaamme ensin katsoa asiaa ulkonaisen sijaissovituksen valossa nähdäksemme

Kirkollisten oppien ristiriidat.

Kirkollisen käsityskannan mukaan johtuu ihmisen ikuinen kadotus esivanhemmiltamme peritystä turmel-

tuneesta luonnosta. Tästä kadotuksesta ihminen voisi pelastua ainoastaan sijaissovitukseen uskomalla.

Jos siis otaksuisimme käsiteltävänämme olevassa Uuden Testamentin kohdassa olevan ennakkokuvauksen siitä tuomiosta, jossa ihmiset erotettaisiin kahteen joukkoon, silloin pitäisi antaa ratkaiseva arvo niille perusteluille, joilla tuomio tai vapaus julistetaan. Ja jos malttaisimme pysähtyä edes hetkeksi näitä perusteluja miettimään, silloin saisimme vähintään hämmästyä. Sillä eihän tuomion ja vapautuksen perusteissa puhuta sanaakaan sijaissovitukseen tai muihin opinkappaleisiin uskomisesta. Siinä ei sanota oikealla puolella oleville: Kun te uskoitte sijaissovitukseen, uskoitte ulkonaisissa sakramenteissa tulleenne Jumalan yhteyteen, uskoitte juutalaisten toimesta vuodatetulla verellä tulleenne synneistänne pestyiksi, ja vielä kaiken varmuudeksi saitte papilta ennen ruumiinne kuolemaa synninpäästön, siksi teidät nyt kutsutaan teille valmistettuun valtakuntaan. Ei myöskään vasemmalla puolella oleville julisteta tuomiota sillä perusteella, etteivät kaikkea tätä uskoneet.

Tämä on kerrassaan musertava havainto opinkappalten uskomisen kahleissa värjöttävälle ihmiselle. Sillä jos vain sijaissovitukseen uskominen pelastaisi ihmisen tuomiosta, silloin tuomio johtuisi uskottomuudesta, vapautus uskomisesta. Mutta nytpä vapautus ja tuomio perustellaankin aivan toisilla syillä. Ja voisipa ajatella niinkin, että kun suuri Opettaja henkisellä näöllään näki, kuinka hullusti Hänen uhri-työnsä tulisi virallistuneessa uskonnossa selitettäväksi, hän tällä kuvauksella jo etukäteen on tahtonut lyö-

dä jalat tuolta turmiolliselta sijaissovitukselta. Tämä tuomion kuvaus voisi olla apuna edes niiden pyrkivien sielujen ymmärryksen heräämiseen, jotka eivät aivan tahallaan tahdo pimeässä istua.

Sillä jos ihmisen henkisen ymmärryksen silmät edes vähänkin avautuvat, silloin hän ei voi olla huomaamatta sitä tosiasiaa, että sekä vapautus että tuomio julistetaan aivan toisilla syillä, yksinomaan sen työn tai laiminlyönnin perusteella mitä ihminen elämässään on tehnyt tai tekemättä jättänyt. Sillä tässä lausuttua vapautusta ja tuomiota ei lausuta umpimähkään, vaan se perustellaan selvillä syillä, aivan niin kuin inhimillinenkin oikeudenkäyttö koettaa tehdä.

Oikealla puolella olevat saavat kutsun Isän siunattuina tulla siihen valtakuntaan mikä heille on valmistettu sillä perusteella, että olivat Kuningasta, sitä Mahtia mikä tässä puhuu, nälkäisenä ruokkineet, janoisena juottaneet, kodittomana huoneeseensa ottaneet, alastomana vaatettaneet, sairaana käyneet katsoomassa, vangittuna luonansa käyneet. Samoin vasemmalla puolella olevat saavat tuomionsa sillä perusteella, etteivät ole tätä tehneet.

Näissä julistuksissa ei ole viittaustakaan siihen, että ihmiset pelastuisivat sillä, että toinen on heidän syntiensä sovituksiksi tapettu. Jokainen ihminen on itse vastuunalainen olento, joka omalla toiminnallaan luo vapautensa ja toimettomuudellaan tuomionsa.

Sitten oikealla puolella olevat vastaavat: ”Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä ja ruokimme sinua?” j.n.e. Toisin sanoen he ovat hämmästyneet kun Kuningas sanoo heidän Häntä ruokkineen, vaatetta-

neen, j.n.e. Sillä eiväthän he ole Häntä nälkäisenä eikä alastomana nähneet. Samoin vasemmalla puolella olevat ovat hämmästyksissään, kun heidän tuomionsa perustellaan sillä syytöksellä, etteivät ole Häntä nälkäisenä ruokkineet, alastomana vaatettaneet j.n.e. Sillä jos he hänet, tuon kuninkaallisen olennon, olisivat kärsivänä nähneet, niin varmaankin olisivat häntä auttaneet.

Tämän jälkeen tulemme ehkä kaikkein tärkeimpään, syvällisimpään ja mielenkiintoisimpaan kohtaan tässä tuomion kuvauksessa. Kuningas julistaa: ”Totisesti minä sanon teille: kaikki mitä olette tehneet yhdelle näistä pienemmistä veljistäni, sen olette tehneet minulle”. Ja: ”Kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä pienimmistä, sen olette jättäneet tekemättä minulle”.

Nämä tuomion ja vapautuksen perustelujen selvittelyinä lausutut lyhyet sanat ovat suunnattoman sisältörikkaat. Ja niiden arvoa lisää ratkaisevalla tavalla vielä se tilanne missä ne lausutaan. Oikeastaan ne kaikessa lyhykäisyydessään sisältävät elämän syvän salaisuuden, näyttävät mikä on ihmisen tehtävä elämässään. Ne paljastavat myös sen totuuden, ettei tässä puhuva Kuningas, Kristus, tai millä nimellä tunnemme Korkeimman Elämän, ettei Se ole joku eristetty olento jossakin erikoisessa taivaassa, vaan Se on se todellinen, sisäinen Elämä, mikä on sidottuna jokaiseen elävään olentoon. Samoin opimme, ettei Jumalaa lopullisesti voida palvella käsin tehdyissä temppeleissä eikä jonkun opinkappaleen pelkällä totenapitämisen uskomisella. Jumalanpalvelus tapahtuu tekemällä työ-

tä kehityksen hyväksi. Me emme voi lopullisesti palve-
la Kristusta ja Jumalaa muuten kuin uhrautumalla
hengen elämässä ja työssä yliaistillisen leivän puo-
lesta. Siinä työssä on lopullisesti oikea ja todellinen
Jumalanpalvelus.

Ei siinä kyllin, että kieltäydymme tekemästä pahaa.
Me joudumme Elämän edessä tuomittaviksi jos jätäm-
me tekemättä hyvää; joka hyvä on tehtävä itse työn
vuoksi, eikä ansaitaksemme jotakin. Eihän tässäkään
tuomion kuvauksessa tuomita vasemmalla puolella
olevia sen perusteella, että olisivat tehneet jotakin pa-
haa; tappaneet, varastaneet, valhetelleet, j.n.e. Tuomio
johtuu siitä, ettei ole tehty hyvää: ”Minkä olette jät-
täneet tekemättä yhdelle näistä pienimmistä, sen olet-
te jättäneet tekemättä minulle”. Leväperäisyys, toi-
mettomuus, tilaisuuksien laiminlyöminen riittää tuo-
mion syyksi.

Kun näin alamme ymmärtää, ettei Isän valtakuntaa
saavuteta sillä, että tapamme jonkun, joko eläimen tai
Jumalan Pojan, tai uskomalla opinkappaleita, silloin
voimme siirtyä katselemaan tätä kuvausta muilta puo-
lilta. Ensiksi mitenkä siihen voi sisältyä

Uskontomme uudistaminen.

Teosofisesta kirjallisuudesta saamme oppia kuinka
ihmiskunta kulkee täydellistymistänsä kohti pitkien
aikakausien kuluessa, monien pitempien ja lyhyempien
kierrosten, rotujen ja uskontojen seurattessa toisiaan.
Niinpä kristinuskokin on yksi rengas uskontojen pit-
kässä sarjassa, jonka edellä on jo ollut monia uskon-

toja ja jonka jälkeen seuraa uusia julistuksia, joissa taas näytetään totuuden uusi puoli, joten henkinen valo voi päästä entistä kirkkaampana loistamaan. Uskonnot ovat ainoastaan välikappaleita, joista ihmiset saavat tarpeellista johtoa löytääkseen sisäistä valoa. Kun yksi uskonto jäykistyy tähän tarkoitukseen kelpaamattomaksi, täytyy sen tehdä tilaa uudelle.

Mutta uudet uskonnot eivät synny itsestään; niiden synnyttäjänä täytyy olla niiden suuruutta vastaava henkinen viisaus ja voima. Niinhän kaikki aatteelliset liikkeet syntyvät: niiden keskuksena on aina joku tämän aatteen täyttämä olento, joka hengellään, työllään ja toiminnallaan luopi julistamallensa aatteelle ulkoisen ilmennyksen, vuodattaen henkisen voimansa sen sieluksi ja hengeksi. Sitten näin syntyneeseen liikkeeseen liittyy toisiakin, jotka taas omalla voimallaan lisäävät sen kokonaisvoimaa. Ja tällöin voi käydä niin, että syntyneeseen liikkeeseen liittyy monenlaisia voimia, jopa miltei vastakkaisiakin aatteen alkuperäiselle tarkoitukselle. Näin voi aatteellinen liike vähitellen saada aivan toisen värityksen kuin oli sen perustajan alkuperäinen tarkoitus.

Näin voi käydä uskontojenkin. Niin on voinut käydä senkin henkisen liikkeen, jolle Kristus voimallaan antoi alkusysäyksen ja hengen. Sen liikkeen perustajat olivat uhrautuvia toiminnan miehiä, jotka uhrasivat sekä ulkoiset mukavuutensa että sisäiset voimansa siinä työssä. Ja heidän ympärilleen liittyi pieni joukko ihmisiä, joilla myös oli uhrautuva rakkauden henki. Heidä opetettiin yhä enemmän uhrautumaan, ja näin syntyi alkukristillinen seurakunta, jossa totuu-

den tieto ja veljeyshenki oli voimakas. Sekä perustajat että heidän ympärilleen muodostunut seurakunta sai ankarasti taistella olemassaolonsa puolesta, kun sen hapattava siemen levitti kasviansa yhä laajemmalle alalle. Heidän fyysillinen ja sielullinen verensä sai tulla siksi höysteeksi, josta uhrautuvan rakkauden kasvi sai elinvoimansa.

Näin Kristus ja hänen seuraajansa omalla jatkuvalla uhrillaan, työllään ja kärsimisellään loivat uuden uskonnon. Mutta liikkeen laajetessa liittyi siihen paljon ihmisiä erilaisista vaikuttimista; valtiollisista syistä; vallan, keinottelun ja mukavan taloudellisen aseman saavuttamiseksi. Ja niin alkuperäinen, elämässä vaikuttava kristillisuus jäykistyi vähitellen muodollisten menojen toimittamiseen, ulkonaisten opinkappalten tosiksi uskomiseen. Sillä kaikki nuo keinottelevat ja omia etujaan tavoittelevat ihmiset liittyivät myös oman voimansa uuteen uskontoon, joka vähitellen muodostui alkuperäisyytensä vastakohdaksi: mukavaksi ja turvalliseksi virkapaikaksi muutamille, itsekkäitä suunnitelmia pyhittäväksi mahdiksi toisille, mutta raskeaksi painavaksi ja sortavaksi taakaksi niiden hartioille, joiden siitä olisi pitänyt saada valoa ja lohtua elämäänsä.

Kun kristinuskon näin on jäänyt ilmenneessä maailmassa jäykän koneiston puristukseen, vaikuttamaan kehityksen hyväksi sen mitä se sellaisena voi tehdä, seuraa itsestään, että joskus saavutaan siihen kohtaan, jolloin uusi henkinen vuodatus tapahtuu. Ja silloin on tietysti tärkeintä ja asialle siunauksellisinta mitä suurempi joukko uhrautuvia, rakastavia olentoja,

Mestareita ja Heidän Opetuslapsiaan ja palvelevia veljiään on ruumiillisestikin mukana uutta sysäystä antamassa. Sentähden voimme pitää varmana, että kun Suuri Viisas Johtaja tulee uutta julistusta antamaan, silloin myös joukko toisia uhrautumiseen kykeneviä olentoja ruumiillistuu Hänen kerallaan. Tämä asia voisi kuvastua evankeliumin lauseessa: "Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan".

Tämä Ihmisen Pojan tulo enkeleineen tietää tuomiota nykyiselle kristilliselle maailmalle. Kristillinen sivistys on tehnyt tehtävänsä ja saa tehdä tiliä hallituksestaan. Ihmisen Pojan ja Hänen enkeleittensä rakkauden tulisoihdun synnyttämässä valossa näyttäytyy kristillisen maailman kansalaisuus ja sen luomat saavutukset jakautuvan kahteen leiriin, toiset oikealle, toiset vasemmalle. Oikealle puolelle järjestäytyy Kristuksen alkuperäinen oppi ja kaikki se aatteellinen ja yksilöllinen toiminta, josta voidaan sanoa: "Kun minun oli nälkä, te annoitte minulle syödä" j.n.e. Kaikki tämä siirretään Isän siunattuna uuteen uskontoon, siihen valtakuntaan, joka on ollut heille valmistettu maailman perustamisesta asti.

Vasemmalle, hämärän puolelle joutuu taas kaikki se aatteellinen, yhteinen ja yksilöllinen toiminta, josta täytyy sanoa: "Minun oli nälkä ja te ette antaneet minulle syödä" j.n.e. Kaikki itsekkään keinottelun ja kekseliäisyyden synnyttämät aatteet, opit ja muodot, olkoot uskonnollisia, yhteiskunnallisia tai yksilöllisiä, juotuvat tuomion alaisiksi; siltä kielletään pääsy uuteen aikaan, uuteen valtakuntaan.

Tämä voidaan niin ymmärtää, että uuden henkisen vuodatuksen valo ja kirkkaus vaikuttaa sen, että itsekyyden synnyttämää tuotantoa, sen synnyttämiä muotoja kaikilla aloilla, tulee paljon hyljättäväksi yhdellä tai toisella tavalla.

Näin on tämä kuvaus ymmärrettävissä kristillisen maailman uudistumisena. Ja ajatellessamme suhtauttamamme tähän puhdistus- ja uudistustyöhön, me huomaamme leväperäisyydellämme ja toimettomuudellamme saattavamme jäädä hyödyttöminä hylkiinä vasemmalle puolelle, tai toiminnallamme liittyä niihin enkeleihin, jotka Ihmisen Pojan keralla tekevät työtä. Me kieltämättä voisimme jokainen toiminnallamme lisätä Hänen valtaistuimensa kirkkautta. Ja mitä voimakkaampi tämä valo on, sitä kirkkaampana se loistaa maailman pimeydessä ja siinä uudessa valtakunnassa, uudessa ajassa, minkä Ihmisen Poika, tai tässä yhteydessä paremminkin Jumalan Poika, tulemisellaan perustaa.

Tähän on nyt lisättävä, että nykyinen uskonpuhdistus ensimmäisessä vaiheessaan on jo suoritettu. Tämä työ on siirtynyt uuteen vaiheeseen, niinkuin Pekka Ervast sanoo kirjassaan ”Suuri seikkailu”. Pekka Ervast itse on jo siirtynyt takaisin entiseen kuninkaalliseen huoneeseensa, josta hän tullutkin oli. Valmistavaa työtä uskonpuhdistukselle on tehnyt H. P. Blavatskyn alkuunpanema teosofinen liike kokonaisuudessaan. Mutta keskeisin asia uskonnossa luonnollisesti on käytännöllinen siveysoppi. Pekka Ervast puolestaan on se henkinen uudistaja, joka on liittänyt Jeesus Kristuksen käytännöllisen opin, vuorisaarnan siveysopin, nykyi-

sen uskonpuhdistuksen keskeiseksi pohjaksi, perustaksi, kallioksi. Niin oli asia Pekka Ervastian omalta osalta jo hänen nuoruudestaan asti. Vuorisaarnan siveysoppi vallitsee Pekka Ervastian elämässä, siinä elämänymmärryksessä, johon nyt saamme jatkuvasti syventyä hänen kirjoissaan. Jo Nostradamus vuosisatoja sitten ennusti, että uusi uskonto lähtee pohjoisesta. Nyt sille uudelle uskonnolle on pohja laskettu. Se uusi uskonto on jo olemassa. Ihan tuoreeltaan. Kirjallisesti se on olemassa Pekka Ervastian esittämänä hänen kirjoissaan. Siinä lasketaan pohja aseettomalle sivistykselle.

Ensimmäinen vaihe näinollen on jo suoritettu. Toinen vaihe on alkanut. Toinen vaihe on siinä, että me yksilöinä ja ryhminä itsekukin kohdaltamme tutustumme ja syvennymme siihen uudestisyntytyyn elämänymmärrykseen, jonka Pekka Ervast on esittänyt. Silloin puhdistus jatkuu meissä. Meidänkin elämänymmärryksemme puhdistuu ja kirkastuu. Meissäkin tapahtuu uudestisyntyminen. Siten mekin vuorostamme voimme uhrautua ja tehdä työtä uskonpuhdistuksen puolesta.

Niinpä siirrymmekin nyt selvittämään, mitä merkitsee

Ihmisen Pojan tulemus yksilössä.

Ilmenneessä elämässä itsessään on laki, joka ajaa jokaisen olennon toimimaan. Niinpä ihmiselämäkin on yhä jatkuvaa toimintaa. Toiminnallaan ihminen aina joutuu kosketukseen ulkoisen ja sisäisen maailman kanssa. Näissä maailmoissa voimme eroittaa kaksi

suurta luokkaa, joista Uudessa Testamentissa puhutaan maailman valtakuntana ja taivasten valtakuntana. Nämä molemmat valtakunnat pääsevät ilmeneeseen ihmisten toiminnan kautta. Kun ihminen toimii maailman valtakunnassa, on hän lähempänä eläintä; eläimelliset vaistot ja himot ajavat hänet toimintaan. Hän arvostelee asioita yleensä aineellisten etujen kannalta. Ja vaikka nämä vaikuttimet sittemmin hienostuvat, esiintyen m.m. kunnian ja maineen himona, elää hän kuitenkin vain itseään varten. Toiset ihmiset ovat vain välikappaleita hänen pyyteilleen.

Kuitenkin ihmiselämän tarkoituksena on siirtyä vähitellen maailman valtakunnan tilasta taivasten valtakunnan tilaan. Tämä siirtyminen ei tapahdu ulkonaisella, paikallisella tavalla. Se tapahtuu ainoastaan siten, että ihminen ottaa toimintavaikutteita ylemmältä maailmasta. Hän alkaa jossain määrin huomata ympärilläänkin olevien etuja, alkaa jossain määrin seurata tuon vapauttavan tuomion perusteluja: nälkäisten ruokkimista, alastomien vaatettamista j.n.e.

Tämä toiminta tulee omalla vaikutuksellaan huomatuksi taivasten valtakunnassa. Hän tulee kosketukseen sen sisäisen tajuntatilan kanssa. Ja kun hänessä näin on herännyt ylempi puoli, Ihmisen Poika, silloin ihminen tämän ylemmän tajuntatilansa kautta on noussut ”kirkkautensa valtaistuimelle”, jossa katselee tilaansa, entistä ja nykyistä toimintaansa, näkee siinä kahdenlaisia vaikutteita ja tekoja, oppii ylemmästä maailmasta tulevassa valossa eroittamaan ne kahteen joukkoon. Oikealle puolelleen hän asettaa kaiken hyvän, kaiken kauniin, sen minkä hän tekee ystävyystyöstä, säälistä,

myötätunnosta, rakastettujansa palvelen. Vasemmalle puolelleen hän asettaa huonot vaikuttimet ja itsekkäät teot.

Tämä Ihmisen Pojan tuleminen merkitsee, että vasta nyt hän alkaa ottaa vaikutteita ylemmästä minästään, vasta nyt hänessä pääsee toimimaan todellinen Ihminen. Siihen asti on toimintakeskus ollut eläinihmisessä. Ja kun Ihmisen Poika näin on noussut ihmisen toimivan tajunnan valtaistuimelle, ja opittuaan eroittamaan alemman minänsä itsekkäät teot ylemmän minän teoista, silloin Kuningas julistaa tuomionsa, s.o. ihmisessä pääsee himon määrämispaikalle jumalallinen Tahto. Tämän tahtonsa voimalla ihminen päättävästi tuomitsee kaiken itsekkyytensä ikuisen kadotukseen. Hän sanoo päättävästi: Tuollaiset itsekkäät, kylmät, rakkaudettomat teot saavat nyt jäädä. Samoin saa jäädä tuo ainainen välinpitämättömyys, leväperäisyys; ne kaikki saavat jäädä, ne eivät voi poistaa korkeimman Itsen nälkää, janoa, alastomuutta, sairautta, koddittomuutta ja vankeutta itsessäni eikä ympäristössäni. Kaikki tuo kuuluu alempaan, itsekkääseen persoonallisuuteen, kuoleman ja kadotuksen valtapiiriin, eivätkä sentähden voi kuulua ja mukanani seurata siihen valtakuntaan, missä vallitsee totuus, veljeys, suvaitsevaisuus, rakkaus. Mutta te, Isäni siunatut, Isäni hyväksymät teot, toimet ja elämä, te seuraatte minua uuteen elämään. Minun työni ja toimeni täytyy olla Jumalalle ja rakkaudelle uhrattua: nälän, janon, alastomuuden ja muun kurjuuden poistaminen.

Tällainen tuomio ja päätös ei ole vain suulla lausuttuja sanoja, ei hetkellisen hartauden ja innostuksen

tila, vaan päätös joka tehdään ja ylläpidetään aina jatkuvana toimintana itsetietoisesti määrättyyn suuntaan. Sillä ainoastaan jatkuvalla toimintapäätöksellään ihminen voi nousta taivasten valtakuntaan ja siinä elää. Taivasten valtakunnassa oleminen merkitsee työskentelyä sen sisäisten lakien mukaan. Jokainen taivasten valtakuntaan pyrkivä saa jotakin työtä tehdäksseen. Hänelle annetaan sitä työtä mihin hän alemman maailman koulussa kehittämiensä kykyjen perusteella kykenee. Tätä tarkoittanee Jeesus sanoessaan jälissään pyrkivillä opetuslapsilleen: ”Isäni kodissa on monta asuntoa. Jos ei niin olisi, sanoisin teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa” (Joh. 14: 2). Sijan valmistamisella tarkoitettanee juuri sitä, että jokainen taivasten valtakunnan sisäisessä tilassa elävä ihminen kyllä löytää työtä. Hän ryhtyy työhön ja sillä tavalla valmistaa sijaa.

Näin toimiessaan tulee ihminen yhä määrätymyypään suhteeseen taivasten valtakunnassa hallitseviin voimiin. Ei sillä hyvä, että on astunut ensimmäiselle portaalalle, vaan hänen on jatkuvasti, kiinteän toimintansa avulla astuttava porras portaalta yhä suurempaan Valoon. Jokaisella tuollaisella portaalla nousee Ihmisen Poika kirkkautensa valtaistuimelle, eroittamaan vuohia lampaistaan. Ja kuninkaallisella päättäväisyydellä hän yhä tarkemmin tuomitsee vuohensa, itsekyyteen vivahtavat vaikuttimensa ja tekonsa, kadotettavaksi ja tuomittaviksi. Näin hän nousee porras portaalta Kristuksen, rakkauden lakia noudattamalla, voisimme sanoa, Isän valtakuntaan, toimijaksi Kor-

keammassa Itsessään, joten persoonallisuus vähitellen unohtuu.

Näin jokainen ihminen jatkuvasti toimittaa tätä vuohiensa ja lampaittensa erottamista, toimii erottavana Ihmisen Poikana ja tuomitsevana Kuninkaana.

Ulkokohtainen taivasten valtakunta.

Joskin taivasten valtakunta on varsinaisessa merkityksessään ymmärrettävä ihmisen tajunnallisen toiminnan tilana, niin ei tämäkään vielä riittäisi selittämään tämän tuomiokuvauksen sisältöä. Sentähden voisimme vielä lisätä yhden piirteen tähän kuvaukseen, sanoa taivasten valtakunnan voivan saada myös ulkokohtaisen muodon. Se tulee ulkokohtaiseksi niissä olennoissa jotka elävät taivasten valtakunnan elämää; Mestarit, Vihityt ja heidän oppilaansa muodostavat sen omalla olemuksellaan. Niinhän maailmanvaltakuntakin saa ulkokohtaisuuden niiden ihmisten yhteiselämästä jotka antavat alemman minänsä hallita ja ohjata.

Tällaisessa taivasten valtakunnassa vallitsee ehdottomasti onni ja autuus, koska mikään itsekkyyys ei voi sinne tulla. Sellaiseen taivaaseen on Jeesus mennyt työtä tekemään. Ja Hän tahtoi, että: ”Missä minä olen, siellä nekin, jotka olet minulle antanut, olisivat minun kanssani” (Joh. 17: 24). Tästä taivaan autuudesta uneksuu jokainen harras uskovainen ja toivoo sinne pääsevänsä. Mutta kun tämän taivasten valtakunnan muodostavat suuremmat ja pienemmät Palvelijat, Rakastajat, niin on itsestään selvää, ettei siihen

voida tulla jollakin sijaissovitususkolla, tilapäisellä synnintunnustuksella tai katumusharjoituksella. Siitä voidaankin sanoa: "Monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut" (Matt. 22: 14). Ken ei tahdo ponnistaa voimiansa suorittaakseen hänelle annettua työtä, ei häntä voida valita. Ja vaikka ihminen jalon ja uhrautuvan toimintansa kautta onkin joutunut ehdolle, joutuu hän edetessään tietystikin yhä uudistuvien läpikuljettavien porttien edustalle, jolloin Viisauden Mestari tarkastaa pyrkivien sielujen "tilikirjat". Tällöin voi taas satua, että Mestarin on eroitettava pyrkijät kahteen joukkoon, jolloin huolimattomat putoavat tavalliseen maailman "kiertokouluun" ja vain ne, jotka ovat kunningasta palvelleet Hänen pienimmissä veljissään, saavat kutsun astua portista sisälle yhä suurempaan työhön. Jotka tämän varsinaisen tehtävänsä laiminlyövät, kuluttaen aikansa ehkä oman onnensa ja autuutensa mietteissä, ne jäävät ulkopuolelle. Sillä taivasten valtakunnan kansalaisehdoksi ei riitä se, että hän olisi vain "hyvä" ihminen. Sehän ilmenee selvästi tuomion perusteluissa. Ei tuomiota aiheuta se, että ihminen olisi ollut tappaja, varas, avionrikkoja tai valehtelija. Ihmisen täytyy olla jatkuvasti toimiva hyvässä: nälkäisten ruokkimisessa, alastomien vaatettamisessa j.n.e. Tätä auttamistyötä hänen on tehtävä henkisessä elämässä. Tämän laiminlyöminen aiheuttaa tuomion.

Tällaista seulomista voimme ajatella jatkettavan porras portaalta, kunnes pyrkijästä on tullut "pylväs Jumalan temppeliin, eikä hän enää koskaan lähde sieltä ulos" (Ilmest. 3: 12). Ja olettaessamme putoamisia sattuvan edelleen, silloin voimme ymmärtää tuomion

sanat sattuvan kaikessa ankaruudessaan niihin suurempia kykyjä ja voimia omaaviin pyrkijöihin, jotka hairahtuvat käyttämään suurempia kykyjään omaksi edukseen, itsekkäisiin tarkoituksiin.

Joskin siis näin teosofisesti availlessamme tätä tuomion kuvausta saamme jättää mielestämme tuon mahdolloman opin ikuisesta kadotuksesta sijaissovitukseen, näyttää sittenkin jäävän kylliksi kuiluja kompartellaksemme. Mutta samalla olemme saaneet tietoomme varman keinon — joka samalla on lopullisesti ainoa keino — kaiken vaaran, surun ja kurjuuden poistamiseksi. Se keino on ilmoitettu vapautuksen perusteluissa.

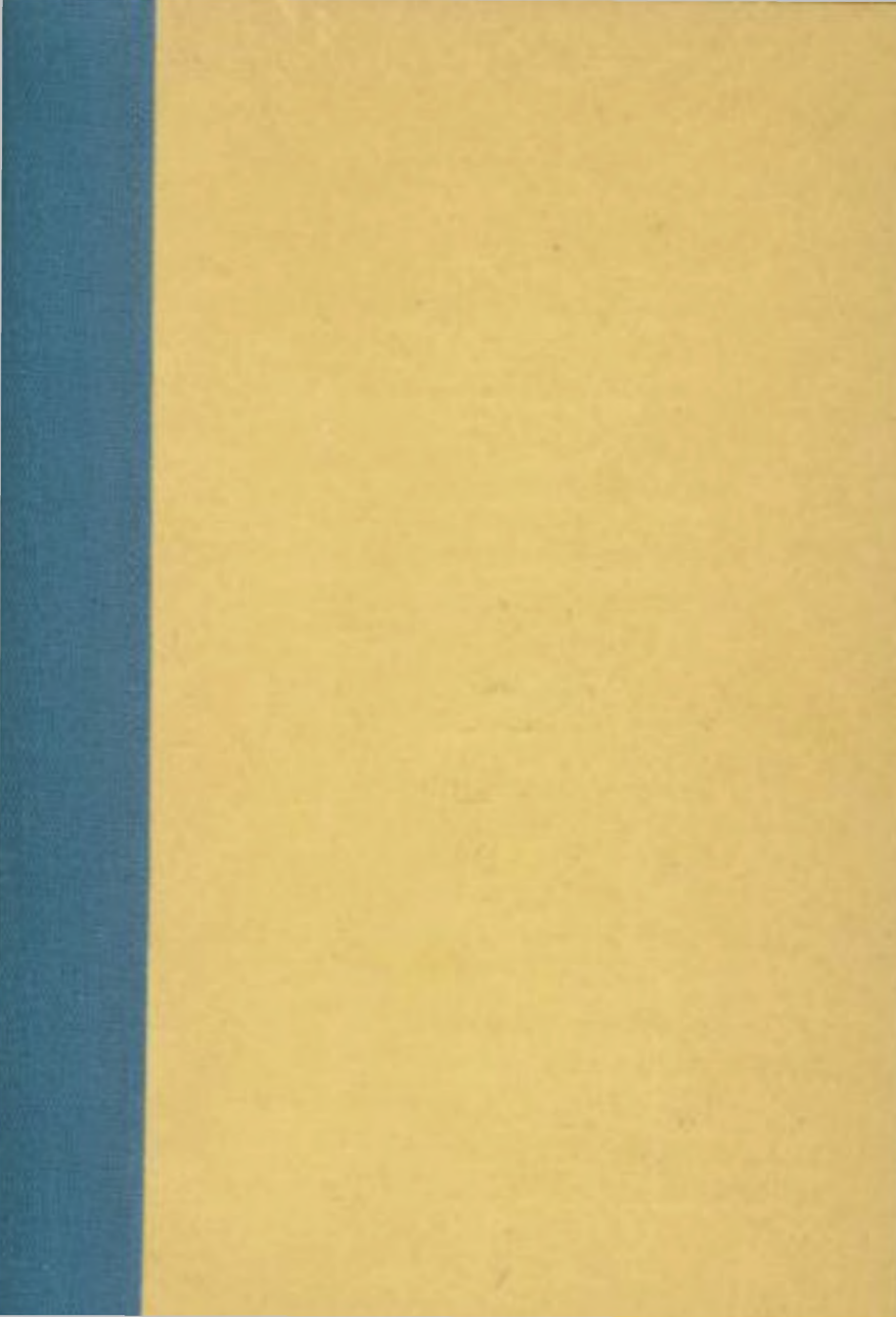
Muistakaamme lopuksi: täydellisyyden suuri puu kasvaa pienestä siemenestä. Tämän siemenen herättämisessä ja puun kasvattamisessa meitä kutsutaan olemaan mukana koko henkemme, sielumme ja ruumiimme voimilla. Me voimme olla mukana Pekka Eryastin luomassa suuressa Maailmanuskonnossa, siinä uskonnossa, jonka julistajassa on kaikki pulmat ratkaistu. Siinä rakennetaan taivaallisen Isän neljännen käskyn eli pahanvastustamattomuuden kulmakivelle. Käytännöllisesti se alkaa tappamattomuudesta, sotimattomuudesta, miekan ristiksi kääntämisestä. Meitä ei velvoiteta aseellisuuteen. Jumalallinen elämä velvoittaa meitä työhön ihmisyyden puolesta. Meitä kutsutaan kasvatus- ja valistustyöhön siltä pohjalta ja niiden ohjeiden mukaan, joita saamme Pekka Eryastin laajassa, syvällisessä, monipuolisessa ja ainutlaatuisessa kirjallisuudessa.

Muutamia J. R. Hannulan kirjoja:

Jos Kristusta seuraisin	150:—	200:—
Syntynyttä maailmanuskontoa	100:—	
Ihmissyys	150:—	200:—
Paratiisin taru	150:—	200:—
Vanhan Testamentin avain	250:—	330:—
A ja O ensimmäinen ja viimeinen	250:—	330:—
Pistis Sophiasta Christosophiaan	250:—	330:—
Elämä Jumalassa	250:—	330:—
Vihkimyksistä	250:—	330:—
Ennakkoluuloton Suomi	200:—	300:—
Kysymyksiä ja vastauksia 10 (I—X)		
kirjaa, hinta kappaleelta	170:—	250:—
Kysymyksiä ja vastauksia XI	220:—	300:—

Näitä kirjoja voi tilata osoitteella: Neiti Alma Allin-
niemi, Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Samoista asioista puhuu teosofis-kristosofinen aika-
kauskirja Pohjolan Valo, 10 numeroa vuodessa, hinta
500 mk. Toimitus: Turku, Korkeavuorenk. 2 C 31.

KRISTOSOFISTA KIRJALLISUUTTA:

Pekka Ervast:

	Nid.	Sid.
Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa	200:—	—
Tietäjän Aarteisto I	—	2000:—
» » II	—	2500:—

J. R. Hannula:

(Katso luetteloä tämän kirjan lopussa)

Yhteisiä kesäkurssikirjoja:

- 1943: Yksilö ja ryhmä
- 1944: Kehitys
- 1945: Elämän koulu
- 1946: Miten autamme
- 1947: Kirkastus
- 1948: Jos veljeyskenkeä ois
- 1949: Niinkuin taivaissa
- 1950: Ongelmamme
- 1951: Kristosofiset kesäkurssit 1951
- 1952:   »   »   1952
- 1953: Totuus vapauttaa

Näitä kirjoja saa tilata osoitteella: Neiti Alma Allin niemi, Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

Näistä asioista puhuu myös Pohjolan Valo, 10 numeroa vuodessa, hinta 500:—. Toimitus, Turku, Korkeavuorenkatu 2 C 31

HINTA 200:—